



GMINA CZARNE

ul. Moniuszki 12, 77-330 Czarne,
tel. 598 332 079, fax: 598 332 353
www.czarne.pl email: ugczarne@czarne.pl

Czarne, dnia 30 maja 2019 roku

Szanowni Państwo Mieszkańcy Miasta i Gminy Czarne

Z wielką satysfakcją przedstawiam Państwu Raport o Stanie Gminy Czarne za 2018 rok.

Dokument ten w sposób kompleksowy systematyzuje przedsięwzięcia podejmowane na rzecz rozwoju Naszej Gminy.

Informacje zawarte w Raporcie potwierdzają różnorodność działań w celu osiągnięcia równomiernego rozwoju miasta i sołectw Gminy Czarne, a także uświadamiają wkład pracy, której celem jest realizacja oczekiwań Mieszkańców.

Raport jest potwierdzeniem skuteczności, determinacji i wspólnej pracy urzędników, radnych, a także pracowników podległych jednostek, prezesów spółek, dyrektorów, kierowników, sołtysów, przewodniczących Rad Osiedli, grup nieformalnych i mieszkańców.

Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim, którzy w sposób aktywny uczestniczyli w tworzeniu Raportu i przyczynili się do rozwoju Gminy Czarne.

Z poważaniem i wyrazami szacunku
Piotr Zabrocki
Burmistrz Miasta i Gminy Czarne

RAPORT
O
STANIE
GMINY
CZARNE
ZA ROK 2018

Czarne, dnia 30 maja 2019 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. INFORMACJA OGÓLNA	5
1.1. Położenie i powierzchnia Gminy	5
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne.....	7
1.3. Jednostki pomocnicze Gminy	7
1.5. Podmioty gospodarcze.....	10
1.6. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Czarne	12
2. INFORMACJA FINANSOWA GMINY CZARNE	14
2.1. Wykonanie budżetu za 2018 rok Gminy Czarne	14
2.2. Przychody i rozchody	15
2.3. Poziom zadłużenia	15
2.4. Środki finansowe zewnętrzne pozyskane przez Gminę Czarne w 2018 roku	16
2.4. Realizacja Budżetu Obywatelskiego	19
2.5. Fundusz Sołecki	19
3. INFORMACJA O REALIZACJI INWESTYCJI	22
3.1. Wydatki inwestycyjne	22
3.2. Zadania realizowane z udziałem środków z Unii Europejskiej.....	25
3.3. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy.....	26
4. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	27
5. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII	29
5.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022.....	29
5.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Czarne na lata 2016-2023	32
5.3. Program Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Czarne na lata 2015-2018	36
5.4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015-2023	37
5.5. Plan Odnowy Miejscowości Nadziejewo na lata 2018-2024	41
5.6. Strategia Rozwoju Sportu i Turystyki dla Gminy Czarne na lata 2014-2020.....	41
6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	42
6.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	42
6.2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	42
7. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	43
7.1. Gospodarowanie odpadami	43
7.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	44
8. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA	46
8.1. Pomoc Społeczna.....	46



8.2. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem	53
9. EDUKACJA	54
9.1. Szkoły podstawowe	54
9.2. Przedszkole Gminne	58
9.3. Gminny Żłobek	59
10. KULTURA	59
10.1. Instytucja Kultury	59
10.2. Biblioteki	60
10.3. Inwestycje i remonty w kulturze	61
10.4. Gminne Centrum Informacji	62
11. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	63
12. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA	64
12.1. Zaopatrzenie w wodę	64
12.2. Gospodarka ściekowa	65
12.3. Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na rok 2018..	66
12.4. Gospodarka mieszkaniowa	68
12.4. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2018 r.	71
SPIS TABEL	73
SPIS RYSUNKÓW	73
SPIS WYKRESÓW	74

Handwritten signature: H. Zsno du

WSTĘP

Raport o stanie Gminy Czarne opracowano w związku z nowelizacją obowiązujących przepisów prawa mających na celu zwiększenie udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych.

W związku z powyższym zgodnie z art. 28 aa ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Burmistrz co roku do 31 maja przedstawia Radzie Miejskiej Raport o stanie Gminy.

Celem przygotowania Raportu jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Czarne. Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim.

W Raporcie zgromadzone zostały szczegółowe dane, które dotyczą funkcjonowania gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii, uchwał Rady Miejskiej i Budżetu Obywatelskiego za rok 2018.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Gminy Czarne do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości rozwoju Gminy.

Raport ukazuje również kierunki rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju gminy. Raport zawiera analizę następujących obszarów działalności gminy:

- ogólna charakterystyka Gminy oraz władz Gminy,
- demografia,
- działalność gospodarcza,
- finanse gminy,
- inwestycje gminne i inne zadania remontowe,
- polityka społeczna,
- zagospodarowanie przestrzenne,
- edukacja, kultura i sport,
- ochrona przeciwpożarowa,
- współpraca z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- nadzoru właścicielskiego.

W tworzeniu Raportu brali udział pracownicy urzędu Miasta i Gminy Czarne oraz pracownicy jednostek organizacyjnych Gminy. Podstawą tworzenia Raportu był szereg dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych.

1. INFORMACJA OGÓLNA

1.1. Położenie i powierzchnia Gminy

Miasto i Gmina Czarne położone są w zachodniej części powiatu człuchowskiego zajmującego południowo – zachodnią część województwa pomorskiego nad rzeką Czarnicą, na skraju doliny zachodniopomorskiej, przy zbiegu trzech województw: pomorskiego, zachodniopomorskiego i wielkopolskiego, przy linii kolejowej Szczecinek-Chojnice. Przebiegające przez tereny szlaki komunikacyjne mają charakter regionalny i lokalny (trasy dróg wojewódzkich nr 201 Gwda-Barkowo i nr 202 Czarne-Rzeczynica). Od drogi nr 22 Tczew-Kaliningrad miasto dzieli jedynie 16 km. Powierzchnia gminy wynosi 235 km².

Rysunek 1. Położenie Gminy Czarne w województwie pomorskim



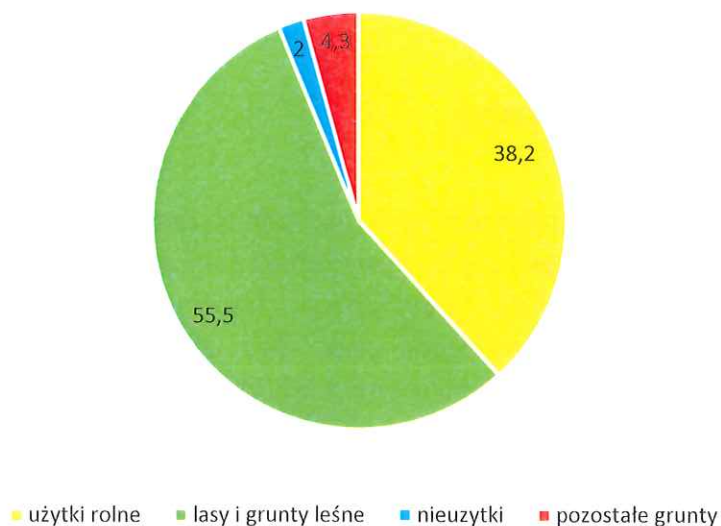
Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Czarne_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Czarne_(gmina))

Siedzibą gminy jest miasto Czarne.

Powierzchnia gminy wynosi 23 483 ha, z czego użytki rolne stanowią 38,2 % ogólnej powierzchni gminy, lasy i grunty leśne 55,5 %, a pozostałe grunty 4,3%, nieużytki 2,0 %.

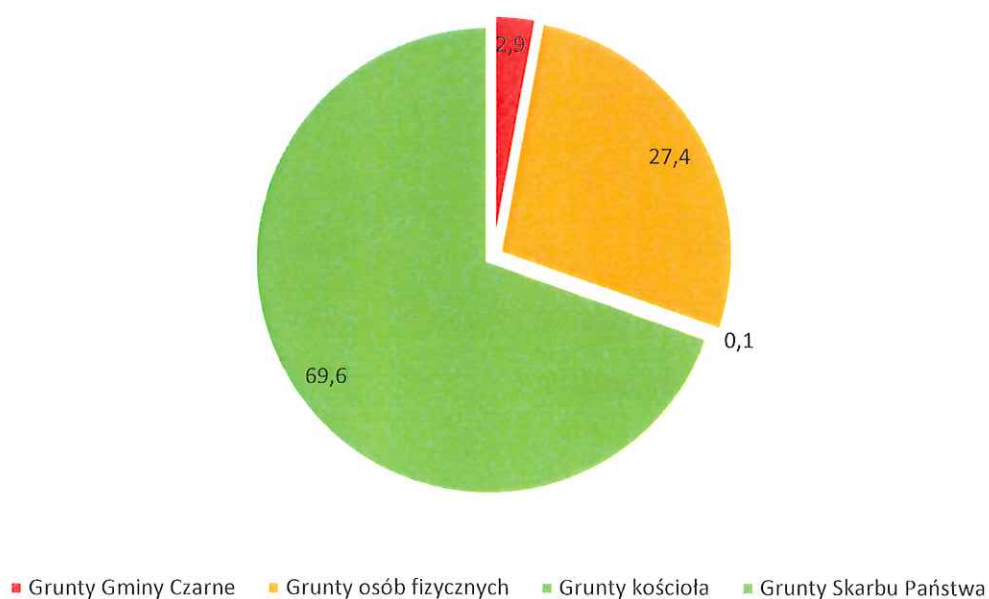
T. Zoschi

Wykres 1. Rodzaje gruntów w Gminie Czarne



Zdecydowana większość, bo prawie 69,6 % gruntów na terenie Gminy należy do Skarbu Państwa, grunty będące w posiadaniu osób fizycznych stanowią 27,4 %. Gmina Czarne w całej strukturze posiada 2,9 % powierzchni. Ponadto 0,1 % jest własność kościelną. Dane te zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 2. Struktura własności gruntów w Gminie Czarne



Handwritten signature: H. Zsach

Gmina Czarne w roku 2018 dokonała sprzedaży 0,6050 ha gruntów. Sprzedaży 6 działek dokonano w przetargu nieograniczonym na wartość 168.370,00 złotych netto oraz 2 działki sprzedano w trybie przetargu ograniczonego na polepszenie warunków na wartość 11.090,00 złotych netto. Ogółem z tytułu sprzedaży uzyskano 179.460,00 złotych netto.

Ponadto Gmina Czarne uzyskała 0,0535 ha gruntów w formie niefinansowej z przeznaczeniem na budowę parkingu (Raciniewo) oraz 0,1238 ha jako istniejące drogi gruntowe (Sokole).

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Rada Miejska w Czarnem liczyła 15 radnych. Przy Radzie działały następujące stałe komisje:

- Komisja Budżetu Planowania i Spraw Socjalnych- 4 osoby
- Komisja Oświaty Zdrowia Kultury i Kultury Fizycznej – 4 osoby
- Komisja Rolnictwa i Bezpieczeństwa Publicznego – 4 osoby
- Komisja Rewizyjna – 5 osób

Urząd Miasta i Gminy w Czarnem zatrudnia ogółem 33 osoby.

Na utrzymanie Urzędu i zatrudnienie wydatkowano **3.009.632,019** złotych, w tym wynagrodzenia i pochodne 2.425.453,80 złotych.

Średnie wynagrodzenie brutto w Urzędzie Miasta i Gminy za rok 2018 wyniosło:

Burmistrz	12.262,78 złotych,
Sekretarz	9.206,57 złotych,
Skarbnik	8.571,20 złotych,
Kadra Kierownicza	8.308,56 złotych,
Podinspektorzy i Inspektorzy	4.345,22 złotych,
Pracownicy Obsługi	2.930,01 złotych.

Gminne jednostki organizacyjne to:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem,
- 2) Czarneńskie Centrum Kultury w Czarnem,
- 3) Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny w Czarnem,
- 4) Szkoła Podstawowa w Wyczechach,
- 5) Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie,
- 6) Przedszkole Gminne w Czarnem,
- 7) Żłobek Gminny w Czarnem,
- 8) Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem.

1.3. Jednostki pomocnicze Gminy

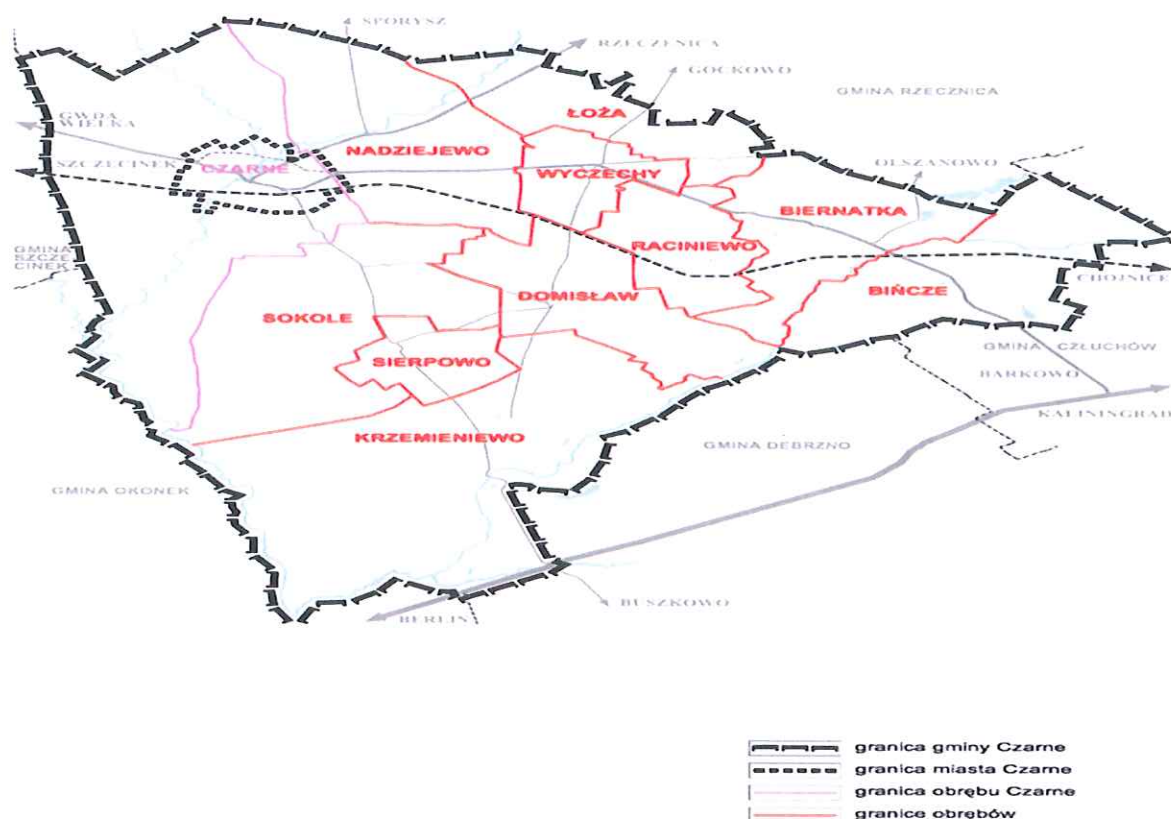
W skład Gminy Czarne wchodzi 10 sołectw: Wyczechy-Łoża, Nadziejewo, Bińcze, Domisław, Kijno, Sokole, Sierpowo, Krzemieniewo, Raciniewo, Biernatka oraz 3 osiedla w Czarnem (nr 1,2,3).



Jednostki pomocnicze takie jak sołectwa prowadzą gospodarkę finansową jedynie w ramach planu wydatków budżetu gminy w formie Funduszu Sołeckiego opisanego w rozdziale 2.5.Fundusz Sołecki.

Natomiast Rady Osiedlowe korzystają ze środków finansowych zabezpieczonych w budżecie Gminy na realizację Budżetu Obywatelskiego opisanego w rozdziale 2.4. Budżet Obywatelski

Rysunek 2. Podział Gminy Czarne na sołectwa



1.4.Ludność i dynamika zmian

Na terenie gminy Czarne na dzień 01 stycznia 2018 r. zameldowane były 9 042 osoby. Jednakże wskutek przemeldowań 32 osób oraz ujemnego wyniku przyrostu naturalnego - 32 osoby, stan ludności zameldowanej na terenie Gminy Czarne na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniósł 8 969 osób. Analizując liczbę ludności, daje się zaobserwować spadek liczebności ludności na terenie Gminy.

Tabela 1. Przyrost naturalny w Gminie Czarne

	<i>Stan ludności na 01.01.2018</i>	<i>Urodzenia</i>	<i>zgony</i>	<i>Przemeldowania</i>	<i>Stan na 31.12.2018</i>
Przyrost naturalny	9 042	76	108	32	8 969

Handwritten signature: H. Zasadni

Współczynnik przyrostu naturalnego w roku 2018, czyli różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów wskazuje na ubytek naturalny i wynosi on -32 osoby.

Podstawowe dane, dotyczące ludności Gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Liczba ludności w Gminie Czarne na dzień 31 grudnia 2018 roku

Ludność				Kobiety na 100 mężczyzn	Współczynnik przyrostu naturalnego
Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Na 1 km ²		
8 969	4 307	4 662	38	1,08	-32

Liczba stałych mieszkańców na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców, kształtuje się następująco (dane uzyskane z Ewidencji Ludności przy UMIG Czarne):

Tabela 3. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy

Nazwa	Stan na 01.01.2018	Stan na 31.12.2018	Różnica
Czarne	5 840	5 810	30
Nadziejewo	333	328	5
Wyczechy	824	811	13
Raciniewo	125	124	1
Bińcze	460	447	13
Sokole	136	136	0
Kijno	124	119	5
Sierpowa	197	183	14
Krzemieniewo	540	533	7
Domisław	348	360	-12
Biernatka	115	118	-3
OGÓŁEM	9 042	8 969	73

Stan bezrobocia na dzień 01 stycznia 2018 r. wynosił 387 osób, co stanowi **4,31 %**, w tym kobiet 216 natomiast na dzień 31 grudnia 2018 r. 307 osób, co stanowi **3,42 %**, w tym 161 kobiet. Bezrobocie **spadło o 0,89 %** i przedstawiało się następująco:

Tabela 4. Informacja o bezrobociu w Gminie Czarne

Nazwa	Stan na 01.01.2018			Stan na 31.12.2018			Różnica
	Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni	
Bezrobotni	387	216	171	308	169	139	79
Uprawnieni do zasiłku	53	32	21	77	40	37	-24

Handwritten signature: H. Z. Z. Z.

Do spadku poziomu bezrobocia przyczynił się wzrost ofert pracy. Bierze się to z ożywienia w gospodarce, głównie w budownictwie, budowie dróg i infrastruktury.

Następnym powodem zmniejszania bezrobocia były działania podejmowane przez Urząd Pracy przy współpracy Gminy poprzez realizację programów mających na celu aktywizację bezrobotnych.

Gmina Czarne zatrudniała średnio w przeliczeniu na pełne etaty 9,5 osoby miesięcznie w ramach prac interwencyjnych i publicznych. Ogólny koszt zatrudnienia wymienionych pracowników kosztował Gminę Czarne 237.397,87 złotych, z czego Gmina otrzymała refundację z Powiatowego Urzędu Pracy w wysokości 119.766,64 złotych.

Ponadto poza pracownikami interwencyjnymi i publicznymi w Gminie Czarne jest realizowane zatrudnienie świetlicowych w formie umów zleceń. Koszt zawartych umów w 2018 roku wyniósł 31.480,67 złotych. Gmina Czarne także kontynuowała zatrudnienie pracowników po odbytych stażu. Dotyczyło to zatrudnienia 6 osób i kosztowało Gminę 16.151,46 złotych.

W Gminie Czarne zatrudniani są także:

- gospodarz stadionu w Czarnem,
- pracownik na tzw. Sarniaku,
- 2 opiekunów dzieci w autobusach,
- 2 trenerów na Orliku.

1.5.Podmioty gospodarcze

Na terenie Gminy Czarne działają różne podmioty gospodarcze, np. przedsiębiorstwa produkcyjne, usługowe, handlowe, rolne, gospodarstwa domowe.

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), stan zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w gminie Czarne przedstawiała Tabela nr 3.

Tabela 5. Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą wpisanych do CEIDG na terenie Gminy Czarne w 2018 roku

	Stan na dzień 01 stycznia 2018 rok	Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku
Ilość podmiotów prowadzących działalność	313	320

Tabela 6. Wnioski złożone do CEIDG w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018 w Gminie Czarne

Rodzaj wniosku	Liczba wniosków
Zakończenie działalności	23
Zmiana ze wznowieniem	21

Handwritten signature: T. H. Zscho

Zmiana z zakończeniem	3
Zamiana z zawieszeniem	28
Zamiana danych	131
Założenie działalności	32
Łącznie	238

Tabela 7. Przedsiębiorcy działający na terenie Gminy Czarne

Kod PKD	Nazwa	Liczba przedsiębiorców
4941Z	Transport drogowy towarów	105
4339Z	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	104
4334Z	Malowanie i szklenie	99
4333Z	Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian	97
4331Z	Tynkowanie	95
4399Z	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane	92
4332Z	Zakładanie stolarki budowlanej	81
4520Z	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli	65
4391Z	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych	58
4311Z	Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych	56
4719Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	51
4322Z	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	50
4120Z	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	49

Flora Zabodni

4778Z	Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	48
4511Z	Sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek	47
4711Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	47

1.6. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Czarne

Na terenie Gminy Czarne działają następujące organizacje pozarządowe:

- Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisowe,
- Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisa Ziemnego
- Uczniowski Klub Sportowy CHAMPION CZARNE
- Ludowy Klub Sportowy „Sokół” Wyczechy
- Ludowy Zespół Sportowy „Skra” Bińcze
- Stowarzyszenie Krzemień Krzemieniewo
- Ludowy Klub Sportowy „Czarni” Czarne
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bińcze, Biernatka, Raciniewo
- Stowarzyszenie „MÓJ ŚWIAT”
- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Integracji Środowiskowej SZANSA im. Jana Pawła II
- Stowarzyszenie „INSPIRACJA”
- Stowarzyszenie „Brygada Inki”
- Strzeleckie Bractwo Kurkowe
- Stowarzyszenie „EKO-BARĆ 1954r.”
- OSP w Czarnem
- OSP w Bińczu
- Publiczna Szkoła Podstawowa STO w Bińczu

Na terenie Gminy Czarne działają także Terenowe Oddziały Stowarzyszeń i Klubów:

- Oddział Wojskowego Koła PTTK „Husaria”
- Powiatowy Polski Związek Niewidomych w Człuchowie koło w Czarnem
- Miejsko-Gminny Klub Honorowych Dawców Krwi w Czarnem
- Klub Karate Tradycyjnego SHOTO w Pile
- Polskie Stowarzyszenie Dietetyków w Czarnem
- Koło Terenowe Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej przy Zakładzie Karnym w Czarnem
- Polski Związek Działkowców, Stowarzyszenie Ogrodowe im. Obrońców Pokoju w Czarnem
- PZHGP Chojnice - Człuchów oddział Czarne
- Grupa nieformalna „Aktywni Rodzice” w Wyczechach
- Polski Związek Wędkarski – Koło Czarne

Don Zsodu

W roku 2018 na realizację zadań publicznych w ramach otwartego konkursu ofert na podstawie Programu współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2018 Gmina Czarne przyznała dotację:

Tabela 8. Wysokość i cel przyznanej dotacji

L.p.	Nazwa Stowarzyszenia	Przedmiot umowy	Kwota dotacji
1.	Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisa Ziemnego	Promocja, szkolenie oraz organizacja szkoleń dla dzieci, młodzieży i dorosłych w tenisie ziemnym w Czarnem	13.000,00
2.	Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisowe	Promowanie tenisa stołowego oraz organizacja imprez sportowych w sołectwach: Domisław, Bińcze, Nadziejewo i m. Czarne	17.000,00
3.	Ludowy Klub Sportowy „Czarni” Czarne	Organizowanie zajęć w różnych dyscyplinach sportu na terenie Czarnego	70.190,00
4.	Stowarzyszenie Uczniowski Klub Sportowy CHAMPION Czarne	Upowszechnianie sportu w Gminie Czarne”	14.810,00
5.	Ludowy Klub Sportowy „SOKÓŁ” Wyczechy	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i organizacja imprez sportowych w Sołectwie Wyczechy	85.000,00
6.	Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „SKRA” Bińcze	Organizowanie imprez sportowych i sportowo rekreacyjnych, a w szczególności zawodów sportowych i turniejów na terenie gminy Czarne dla dzieci i młodzieży”	9.000,00
x	<i>Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej</i>		209.000,00
1.	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego	Edukacja	10.000,00
x	<i>Edukacja przez wyrównywanie szans w dostępie do edukacji oraz udzielanie pomocy materialnej uczącej się młodzieży</i>		10.000,00
1.	Stowarzyszenie „Inspiracja”	„INSPIRUJĄCE WAKACJE” - cykl zajęć dla dzieci i młodzieży.	10.000,00
x	<i>Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży</i>		10.000,00
1.	Stowarzyszenie „Inspiracja”	Wytyczenie ścieżki rowerowej SZLAKI ROWEROWE WOKÓŁ MIASTA CZARNE im. Hetmana Stanisława Koniecpolskiego	7.000,00
x	<i>Turystyka i krajoznawstwo</i>		7.000,00
x	<i>OGÓŁEM</i>		236.000,00

T-tor Zsodu.

2. INFORMACJA FINANSOWA GMINY CZARNE

Polityka finansowa Gminy Czarne realizowana jest na podstawie uchwały budżetowej corocznie uchwalanej przez Radę Miejską, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazujący wydatki majątkowe.

Priorytetem działania w polityce finansowej Gminy Czarne jest ukierunkowanie działań zmierzających do pozyskania możliwie największych środków finansowych zewnętrznych poprzez ciągłe monitorowanie i udział w pojawiających się możliwościach udziału gminy w projektach z udziałem środków unijnych, dofinansowaniach i dotacjach ze środków budżetu państwa ukierunkowanych na konkretne działania w różnych dziedzinach gospodarczych. Działania i współpraca są również podejmowane z innymi podmiotami nie należącymi do sektora finansów publicznych oraz jednostkami lokalnymi.

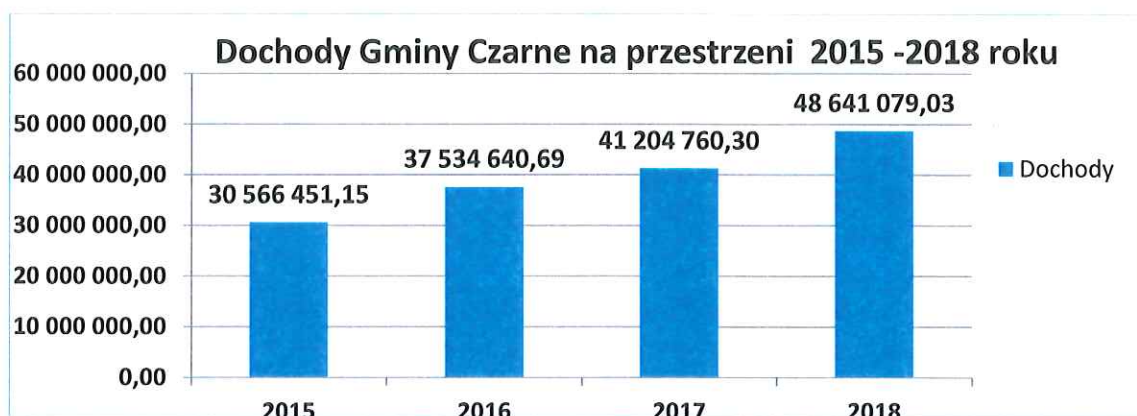
2.1. Wykonanie budżetu za 2018 rok Gminy Czarne

Informacja o stanie finansów gminy została przygotowana na podstawie sprawozdań finansowych za 2018 rok.

Dochody wykonane w 2018 roku wyniosły **48.641.079,03 zł** w stosunku do roku 2017 wzrosły o **7.436.318,73 zł**. W przeliczeniu na jednego mieszkańca naszej gminy wynoszą **5.423,24 zł**.

Zgodnie z przedstawionym poniżej wykresem na przestrzeni czterech lat wykazują znaczącą tendencję wzrostową.

Wykres 3. Dochody na przestrzeni 2015-2018 roku



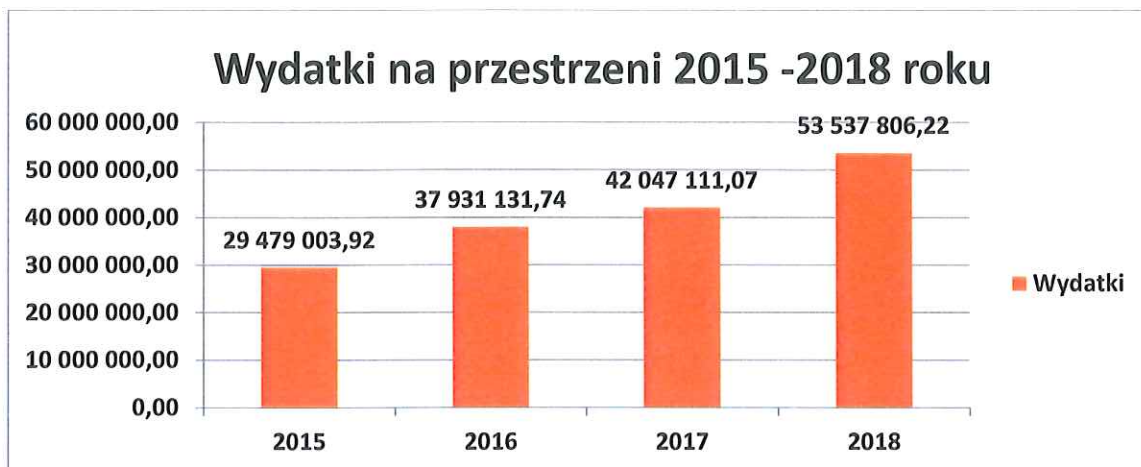
Dochodami gminy są w szczególności dochody własne, subwencje ogólne i dotacje zgodnie z ustawą o finansach publicznych.

Wydatki wykonane w 2018 roku wyniosły **53.537.806,22zł**, w stosunku do roku 2017 wzrosły o **11.490.695,15zł**. W przeliczeniu na jednego mieszkańca naszej gminy wynoszą **5.969,21 zł**.

Zgodnie z przedstawionym poniżej wykresem na przestrzeni czterech lat wykazują znaczącą tendencję wzrostową.

T. B. Zsodu

Wykres nr 2. Wydatki na przestrzeni 2015 -2018 roku.



Wydatki budżetu stanowią wykonanie zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym ukierunkowanych głównie na zaspokajaniu potrzeb lokalnej społeczności. Wartości kwotowe budżetu wskazują kierunki działania i zakres realizowanych zadań własnych gminy.

Największy udział w wydatkach mają wydatki na oświatę tj. w kwocie 12.935.694,44zł. Drugie miejsce zajmują wydatki z zakresu polityki rodzinnej w kwocie 11.480.079,43zł. Znaczący udział w wydatkach odgrywa Gospodarka komunalna i Ochrona Środowiska w kwocie 10.036.983,14 zł i jest ona związana z inwestycjami w zakresie budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej miasta, modernizacją parku miejskiego, modernizacją oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne, termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz rewitalizacją obszaru „B” w Czarnem.

2.2. Przychody i rozchody

Przychody budżetu planowano w kwocie 11.091.604,67zł, wykonano w kwocie 8.788.606,19zł. Zaciągnięto kredyt w kwocie 8.690.000,00zł, wprowadzono wolne środki z poprzedniego roku w kwocie 72.225,67zł oraz inne źródła 26.380,52zł.

Rozchody budżetu w kwocie 3.891.879,00zł - spłacono pożyczkę na wyprzedzające finansowanie w kwocie 733.912,00zł (droga Wronkowo), wykupiono obligacje w kwocie 1.000.000,00zł, spłacono kredyty w kwocie 2.157.967,00zł.

2.3. Poziom zadłużenia

Podstawowym założeniem polityki w zakresie zadłużenia jest minimalizowanie zaciąganych zobowiązań poprzez ciągłą kontrolę wydatków, ukierunkowanie zobowiązania celem pozyskania najwyższego udziału środków zewnętrznych do realizacji inwestycji oraz uzyskanie najkorzystniejszego kosztu obsługi zadłużenia.

Stan zadłużenia Gminy Czarne na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 19.223.534,00zł w relacji do dochodów ogółem stanowi 39,52%.

Gmina Czarne w 2018 roku zaciągnęła zobowiązania kredytowe na kwotę 8.690.000,00zł, spłacono pożyczkę, kredyty i wykupiono obligacje na kwotę 3.891.879,00zł.

Wydatki na obsługę długu w 2018 roku wynosiły 411.161.05zł tj. 1,05% wykonanych wydatków bieżących.

Handwritten signature: H. Zasadny

Poziom zadłużenia w stosunku do poprzedniego roku wzrósł o kwotę 4.798.121,00zł. Zadłużenie jest uwarunkowane od udziału gminy w wielu inwestycjach z udziałem środków unijnych, które już służą i będą służyły nie tylko mieszkańcom gminy, poprawia wizerunek miasta i sołectw, sprawia, że Gmina Czarne będzie postrzegana jako gmina innowacyjna i rozwojowa przyciągająca kapitał finansowy i ludzki, stanowiąc bazę rozwojową społeczności lokalnej.

2.4. Środki finansowe zewnętrzne pozyskane przez Gminę Czarne w 2018 roku

Gmina Czarne w 2018 roku pozyskała kwotę **8.085.068,62** złotych, w tym:

Dotacje z udziałem funduszy unii europejskiej – 5.885.717,93 zł, w tym:

- na zadanie realizowane przez Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem **610.773,82** złotych;
- na Lokalny Programy Rewitalizacji Miasta Czarne realizowany 2016 i 2017 roku związany z opracowaniem diagnozy społeczności terenu zdegradowanego oraz opracowaniem analizy - opracowanie koncepcji funkcjonalno-przestrzennej wraz z socjologiczną analizą przestrzeni terenu zdegradowanego kwotę **40.315,50** złotych tytułem zwrotu, w tym 34.268,18zł z Unii Europejskiej i Fundusz Spójności w ramach POPT 2014-2020 oraz w kwocie 6.047,32zł z budżetu państwa.
- zwrot do inwestycji realizowanej w 2017 pn. Przebudowa drogi gminnej łączącej z drogą wojewódzką DW201 i DW202 przez miejscowość Wronkowo na terenie istniejącego pasa drogi gminnej nr 232064G w wysokości **756.027,86** złotych. Wartość inwestycji po zakończeniu w kwocie 1.230.519,76 złotych;
- na realizację zadania pn. Pomorskie Szlaki Kajakowe - Biała i Czernica, realizacja Projektu od 11 grudnia 2017 do 31 grudnia 2020 roku, 85% dofinansowania wydatków kwalifikowanych otrzymane dofinansowanie wyniosło **114.956,29** złotych. Łączna wartość zadania 160.084,70 złotych;
- częściowy zwrot dotacji do Projektu pn. Zmieniamy Czarne na Zielone, obejmujący swoim działaniem modernizację parku miejskiego oraz uporządkowanie terenów zielonych nad rzeką Czernicą w Czarnem wyniósł **1.083.479,20zł**;
- dofinansowanie zadania pn. Modernizacja oświetlenia zewnętrznego (opraw oświetleniowych) na energooszczędne w ciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych na terenie gminy Czarne wyniosło **703.000,00**. Wartość ogółem inwestycji 873.484,50 złotych;
- na zadanie pn. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Czarne i Rzeczenica, lata realizacji 2016-2019. Kwota dotacji ogółem wynosi 5.135.144,38 złotych. Gmina Czarne w 2018 roku otrzymała kwotę **2.518.611,06** złotych;
- częściowe dofinansowanie zadania pn. Wspólna sprawa -rewitalizacja obszaru „B” w Czarnem w wysokości **58.554,20** złotych.

Dotacje pozyskane z budżetu państwa ogółem w kwocie 1.206.868,25 zł, w tym na zadanie:

- pn. Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Biernatka na terenie działek nr 92, 94/3,94/4 i 94/6, obręb geodezyjny Biernatka, Gmina Czarne w wysokości **57.366,00** złotych. Wartość inwestycji 202.433,94 złotych;
- pn. Przebudowa drogi gminnej nr 232011G ul. Sobieskiego i drogi gminnej nr 232012G ul. Wojska Polskiego wraz z przebudową kanalizacji deszczowej i oświetlenia drogowego w miejscowości Czarne z Programu rozwoju gminnej i powiatowej

infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 kwotę **982.031,00** złotych Wartość inwestycji 1.995.195,33 złotych;

- pn. Urządzenie otwartej strefy aktywności na terenie działki nr 6 przy ul. Młyńskiej w m. Czarne z Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym - Otwarte Strefy Aktywności (OSA) Edycja 2018 kwotę **49.792,68** złotych. Wartość ogółem inwestycji 102.585,36 złotych;
- pn. Przebudowa drogi gminnej nr 232090G w m. Domisław kwotę **33.741,00** złotych. Wartość inwestycji 105.666,23złotych;
- Wykonanie systemu sygnalizacji pożarowej oraz systemu sygnalizacji włamania i napadu w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (1756r.) w Czarnem. Środki pozyskane od Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora - Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Gdańsku wyniosły **5.000,00** złotych oraz **30.000,00** złotych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- częściowe dofinansowanie zadania pn. Wspólna sprawa -rewitalizacja obszaru „B” w Czarnem w wysokości **48.937,57** złotych.

Środki pozyskane z innych źródeł uzyskano w kwocie 896.871,22 złotych, m.in.:

- rekompensatę utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych (PEFRON) w kwocie **14.473,00** złotych;
- środki pozyskane na zatrudnienie asystenta rodziny w zakresie polityki społecznej związanej z rodziną w kwocie **11.938,00** złotych;
- środki pozyskane z Narodowego Banku Polskiego z siedzibą w Warszawie na zadanie pn."Polski złoty w niepodległej Polsce" w kwocie **4.970,00** złotych;
- "Sołectwo Sokole" realizujące Projekt pn. Aktywni, Pozytywni" Sołectwo Sokole - zajęcia interdyscyplinarne dla seniorów w wysokości **3.512,00** złotych;
- "Aktywni Rodzice" realizująca Projekt "Sportowe Sokoły" - Sołectwo Wyczechy - treningi i nauka gry w piłkę nożną oraz zorganizowanie turnieju piłki nożnej dla dzieci i młodzieży w wysokości 3.875,00 złotych;
- dofinansowanie do wymiany pieców do zadania pn. Czyste powietrze Gminy Czarne - edycja 2018 budynki wielorodzinne w wysokości **2.059,46** złotych;
- na przebudowę drogi gminnej nr 232080 G w miejscowości Raciniewo, Gmina Czarne. Wartość ostateczna inwestycji 461.256,01zł. Środki pozyskane z Lokalnej Grupy Działania Ziemi Człuchowskiej w ramach środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w wysokości **150.888,00** złotych;
- na realizację wspólnego zadania pn. Przebudowa drogi gminnej nr 232111G w miejscowości Krzemieniewo na odcinku od 0+000,00 do km 0+550,00 pozyskane od Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie w wysokości **100.000,00** złotych. Wartość ogółem inwestycji 207.183,92złotych;
- na budowę sieci kanalizacji sanitarnej z przepompownią ścieków i kanałem tłocznym w miejscowości Malinowo Gmina Czarne wraz z przebudową drogi gruntowej w wysokości **498.795,57** złotych – realizacja zadania bez udziału środków z budżetu gminy;
- na zadanie pn. Modernizacja świetlicy wiejskiej w Domisławiu uzyskano kwotę **46.420,19** złotych.

Pozostałe środki finansowe w kwocie 95.611,22 pozyskane przez placówki oświaty Gminy Czarne opisane zostały w dziale 9. Edukacja.

2.4. Zaległości z tytułu podatków i opłat

Dochody z tytułu podatków od osób fizycznych uzyskano w **80,57 %** planu, co stanowi kwotę **1.832.956,62** złotych. Zaś od osób prawnych uzyskano **103,49 %** planu, co stanowi kwotę **4.890.173,60** złotych.

Z zaległości z lat poprzednich od osób fizycznych uzyskano kwotę **285.612,79** złotych od osób fizycznych, zaś od osób prawnych **208.415,47** złotych

Należy nadmienić, że skutki ustawowych ulg i zwolnień, zgodnie z ustawą o podatku rolnym, wyniosły łącznie **659.826,45** zł.

Uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem obniżającą cenę 1 kwintala żyta będącego podstawą do wymiaru podatku rolnego Gmina Czarne uzyskała mniejsze dochody o 48.172,87 zł (w tym: od osób prawnych o 12.974,85 zł., od osób fizycznych o 35.198,02 zł).

Skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości, to dochody mniejsze o 474.889,45 zł (w tym: od osób prawnych o 342.657,06 zł, od osób fizycznych o 132.232,39).

Skutki obniżenia górnych stawek w podatku leśnego, to dochody mniejsze o 136.764,13 zł (w tym: od osób prawnych o 31.574,06 zł, od osób fizycznych o 105.190,07).

Skutki udzielonych przez Gminę ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości i podatku rolnym wyniosły (dochody mniejsze) 66.929,00 zł (w tym od podatku od nieruchomości od osób prawnych o 66.113,00 zł,), a w podatku rolnym o 732,00 zł (os. fizyczne).

Wydane decyzje przez Burmistrza na podstawie Ordynacji podatkowej (umorzenia,) wynosiły łącznie 27.509,52 złotych, z czego:

- podatek rolny – 24.027,00 złotych;
- podatek od nieruchomości - 3.482,52 złotych.

Dokonane umorzenia zaległości dokonane były z powodu ważnego interesu podatnika m.in. trudną sytuacją rodzinną, suszą.

Wielkości zaległości według rodzaju podatku i opłaty przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Wielkości zaległości według rodzaju podatku i opłaty

Lp.	Rodzaj należności	Zaległość na dzień 1.01.2018 r. w złotych	Zaległość na dzień 31.12.2018 r. w złotych	Różnica (kol. 4-5) złotych	Wpłaty na zaległości 1.01.2018-31.12.2018 złotych	Wpłaty roku 2018 W złotych
1	2	3	4	5	6	7
1.	Podatek rolny osoby prawne	100	0	0	0	117 680
2.	Podatek od nieruchomości osoby prawny	232 910	257 369	+ 24 459	132 274	4 321 655
3.	Podatek rolny osoby fizyczne	30 056	46 368	+ 16 312	0	467 268
4.	Podatek od nieruchomości osoby fizyczne	441 900	491 852	+ 49 952	107 902	1 179 610

5.	Podatek leśny osoby prawne	0	5	+ 5	0	382 078
6.	Podatek leśny osoby fizyczne	655	1 304	+ 649	0	8 705
7.	Podatek od środków transportowych osoby fizyczne	98 427	102 215	+ 3 788	42 304	177 371
8.	Podatek od środków transportowych osoby prawne	0	0	0	971	68 761
9.	Odpady komunalne	147 638	182 442	+ 34804	86 863	1 361 017
10.	Oплата z tytułu czynszu dzierżawczego	5 357	3 950	-1 407	26 315	101 416
11.	Oплата z tytułu użytkowania wieczystego gruntów	144 132	157 492	+ 13 360	9 533	76 975
X	Ogółem podatki i opłaty	1 101 175	1 242 997	+ 141 922	406 162	8 262 536

2.4. Realizacja Budżetu Obywatelskiego

25 września 2017 roku w wyniku głosowania w sprawie wyboru zadań do Budżetu Obywatelskiego na rok 2018 dokonano wyboru następujących zadań:

1. Wyposażenie szatni uczniowskich 37.993,47 złotych,
2. Oświetlenie alejek cmentarnych 49.692,00 złotych,
3. Strażacy dla ludzi – Zakup sprzętu do ratowania życia ludzkiego (defibrylatory) i przeszkolenie mieszkańców z udzielania pierwszej pomocy. 49.984,01 złotych.

Liczba osób uprawnionych do głosowania to 4 889, a udział w głosowaniu wzięło 746 osób, co stanowi 15,26 % osób uprawnionych.

2.5. Fundusz Sołecki

Tabela 10. Wykorzystanie Funduszu Sołeckiego w 2018 roku

L.p.	Sołectwo	Wys.środ. Fsz-u sołeckiego na 2018r.	Realizacja zadania zgłoszona we wniosku	Planowana wartość zadania	Wykonanie	%
1	Wyczechy- Łoża	38.056,50	w tym:	38.056,50	38.056,50 zł	100
			1) Doposażenie placu zabaw w sprzęt rekreacyjno-sportowy.	10.080,00	10 080,00	100
			2) Budowa parkingu i modernizacja chodnika.	21.500,00	21. 500,00	100
			3) Integracja społeczności i organizowanie imprez.	4 175,00	4 175,00	100

FiB Zsodu

			4) Utrzymanie zieleni w sołectwie	245,00	245,00	100
			5) Doposażenie świetlicy wiejskiej w Wyczechach.	2.056,50	2056,50	100
2	Nadziejewo	20.208,00	w tym:	20.208,00	20.207,93 zł	99
			1) Remont dachu świetlicy wiejskiej w Nadziejewie	17.176,80	17176,80	100
			2) Utrzymanie, konserwacja, pielęgnacja terenów zielonych	2.020,80	2020,75	99
			1) Działalność integracyjno-promocyjna	1.010,40	1010,38	99
3	Bińcze	24.775,00	w tym:	24.775,00	24 768,80 zł	99
			1) Ogrodzenie boiska	12.744,98	12.744,79	100
			2) Położenie polbruku na alejce do Gontyny – dokumentacja i zakup materiałów	4.755,02	4.754,80	100
			3) Zakup lodówki i AGD na świetlicę wiejską	1.500,00	1500,00	100
			4) Zakup obuwia strażackiego – buty gumowe	1.500,00	1500,00	100
			5) Zakup ławek	1.300,00	1300,00	100
			6) Zakup pojemników na śmieci	1.000,00	0	
			7) Zakup gier dla dzieci i młodzieży na świetlicę	500,00	494,21	99
			8) Wydatki sołeckie – integracja mieszkańców	2.243,20	2.243,20	100
			9) Utrzymanie zieleni w sołectwie	231,80	231,80	100
4	Biernatka	12.026,00	w tym:	12.026,00	11.999,45zł	99,6
			1) Opracowanie dokumentacji projektowej pn. Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Biernatka na terenie działki nr 92, 94/3 i 94/6	8.000,00	7973,60	99,6 7
			2) Zakup paliwa do koszenia terenów zielonych	126,00	126,00	100
			3) Organizacja imprez okolicznościowych	1.000,00	1000,00	100
			4) Remont werandy przy świetlicy wiejskiej	2.700,00	2 699,85	99
			5) Zakup farby do malowania świetlicy	200,00	200,00	100
5	Raciniewo	12.330,00	w tym:	12.330,00	12.329,95zł	99

Handwritten signature: H. Szadły

			1) Spotkania integracyjne	1.000,00	999,95	99
			2) Zakup kruszywa na drogi gminne nieutwardzone do posesji oddalonych od wsi	11.330,00	11.330,00	100
6	Domisław	20.779,00	w tym:	20.779,00	20.779,00zł	100
			1) Zakup urządzeń na place zabaw	14.701,00	14701,00	100
			2) Zakup środków do konserwacji placów zabaw	1.000,00	1000,00	100
			3) Zakup i montaż tablicy ogłoszeniowej przy przystanku PKS (Dolny)	1.000,00	1000,00	100
			4) Zakup i montaż ławek przy przystanku PKS (Dolny)	500,00	500,00	100
			5) Zakup i montaż zadaszenia drzwi wejściowych (świetlica)	1.000,00	1000,00	100
			6) Zakup i montaż stojaka na rowery - świetlica	500,00	500,00	100
			7) 10% funduszu na spotkania integracyjne społeczności lokalnej	2.078,00	2 078,00	100
7	Krzemienie wo	27.819,00	w tym:	27.819,00	27.819,00zł	100
			1) Dokończenie chodnika	18.000,00	18.000,00	100
			2) Zakup książek do świetlicy wiejskiej	1.000,00	1.000,00	100
			3) Zabezpieczenie funduszu na dożynki gminne	2.000,00	2000,00	100
			4) Remont częściowy dróg gminnych znajdujących się we wsi Krzemieniewo	6.819,00	6.819,00	100
8	Sokole	12.635,00	w tym:	12.635,00	12634,94zł	99
			1) Zakup ławek	1.500,00	1500,00	100
			2) Zakup donic, sadzonek kwiatów i krzewów	435,00	435,00	100
			3) Tablica informacyjna	1.000,00	1000,00	100
			4) Zakup namiotu	1.809,50	1.809,50	100
			5) Remont drogi gminnej brukowej	4.000,00	4 000,00	100

Przewodniczący

			6) Plac zabaw dla dzieci (uzupełnienie w nowe elementy)	3.000,00	2 890,50	
			7) organizacja imprez integracyjnych dla mieszkańców sołectwa wsi Sokole	1.000,00	999,94	99
9	Kijno	12.482,50	w tym:	12.482,50	12.482,50zł	100
			1) Zakup siatek na bramki	500,00	500,00	
			2) Zakup i montaż piłkochwyków	6.000,00	6 000,00	
			3) Renowacja płyty boiska oraz terenu przy świetlicy wiejskiej	5.982,50	5.982,50	
10	Sierpowo	15.032,00	w tym:	15.032,00	15.031.24zł	99
			1) Zakup książek dla dzieci do świetlicy wiejskiej	1.000,00	1.000,00	
			2) Działalność społeczno kulturalna – organizacja imprez we wsi	1.500,00	1 500,00	100
			3) Chodnik z polbruku na cmentarzu komunalnym w Sierpowie	12.532,00	12 531,24	99
x	Ogółem	196.143,00	x	196.143,00	196.109,31	

3. INFORMACJA O REALIZACJI INWESTYCJI

Strategia inwestycyjna gminy jest zorientowana na wiele dziedzin życia społecznego mieszkańców, podyktowana ich potrzebami w zakresie głównie infrastruktury drogowej, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska oraz likwidacji barier architektonicznych. Kierunki działań są ściśle związane z pojawiającymi się możliwościami finansowymi budżetu państwa w formie projektów, dofinansowań lub dotacji częściowo z udziałem środków unijnych kierowanych do samorządów.

3.1. Wydatki inwestycyjne

Wydatki inwestycyjne wykonano w wysokości 14.311.593,39zł, co stanowi 26,73% do wykonanych wydatków ogółem. Realizację wydatków inwestycyjnych z podziałem na działy przedstawia tabela nr 1.

Tab. Nr 1. Zestawienie wydatków inwestycyjnych z podziałem na działy.

Kierunki wydatków	Wykonanie	Wykonanie %
Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi	541 204,88	3,78
Modernizacja i przebudowa dróg gruntowych	217 433,79	1,52
Transport i łączność	3 552 607,73	24,82
Turystyka	135 925,35	0,95
Gospodarka mieszkaniowa	30 315,08	0,21
Działalność usługowa	69 208,68	0,48

Handwritten signature: J. H. Zsodu.

Administracja publiczna	315 044,63	2,20
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	33 149,44	0,23
Oświata i wychowanie	23 110,50	0,23
Pomoc społeczna	8 118,00	0,06
Gospodarka Komunalna i ochrona środowiska	7 348 220,85	51,35
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 024 509,67	14,15
Kultura fizyczna	12 744,79	0,09

I. Największymi inwestycjami wykonanymi w minionym roku z udziałem środków unijnych i budżetu państwa – wartość ogółem **7.203.766,14 zł** (udział środków unijnych 4.478.600,75 zł). Szczegółowa informacja inwestycji wykonanych z udziałem środków z budżetu Unii zawarta jest w rozdziale 3.2. Zadania realizowane z udziałem środków z Unii Europejskiej

II. Ponadto wykonano zadania inwestycyjne z udziałem **środków budżetu państwa** – wartość 2.443.379,62zł (udział środków zewnętrznych **1.206.868,25 zł**):

1. Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Biernatka na terenie działek nr 92, 94/3, 94/4 i 94/6, obręb geodezyjny Biernatka, Gmina Czarne. Wartość inwestycji 202.433,94zł, dofinansowanie zewnętrzne w kwocie **57.366,00 zł**.
2. Przebudowa drogi gminnej nr 232011G ul. Sobieskiego i drogi gminnej nr 232012G ul. Wojska Polskiego wraz z przebudową kanalizacji deszczowej i oświetlenia drogowego w miejscowości Czarne. Wartość inwestycji ogółem 1.995.195,33zł, w 2018 roku 1.965.195,33zł dofinansowanie zewnętrzne w kwocie **982.031,00 zł**.
3. Urządzenie otwartej strefy aktywności na terenie działki nr 6 przy ul. Młyńskiej w m. Czarne z Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym - Otwarte Strefy Aktywności (OSA) Edycja 2018. Wartość ogółem inwestycji 102.585,36zł, wydatki w 2018 roku 99.585,36zł, dofinansowanie zewnętrzne w kwocie **49.792,68 zł**.
4. Przebudowa drogi gminnej nr 232090G w m. Domisław. Wartość inwestycji 105.666,23zł, dofinansowanie zewnętrzne w kwocie **33.741,00 zł**.
5. Wykonanie systemu sygnalizacji pożarowej oraz systemu sygnalizacji włamania i napadu w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (1756r.) w Czarnem. Wartość inwestycji 70.498,76 zł, dofinansowanie zewnętrzne w kwocie **35.000,00 zł**.
6. Wspólna sprawa- rewitalizacja obszaru „B” w Czarnem -107.491,78 zł, dofinansowanie zewnętrzne 107.491,78, w tym Budżet Państwa **48.937,58 zł**.

III. Zadania inwestycyjne wykonane ze środków **pozyskanych z innych źródeł** – wartość ogółem 708.382,20 zł (udział środków zewnętrznych **600.855,03 zł**), w tym:

1. Czyste powietrze Gminy Czarne - edycja 2018 budynki wielorodzinne – wartość zadania 2.402,71zł, dofinansowanie zewnętrzne w kwocie **2.059,46 zł**.
2. Przebudowa drogi gminnej nr 232111G w miejscowości Krzemieniewo na odcinku od 0+000,00 do km 0+550,00. Wartość ogółem inwestycji 207.183,92zł, dofinansowanie zewnętrzne w kwocie **100.000,00 zł**.

Handwritten signature: H. Zsodu

3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przepompownią ścieków i kanałem tłocznym w miejscowości Malinowo Gmina Czarne wraz z przebudową drogi gruntowej. Wartość inwestycji **498.795,57 zł** dofinansowanie w **100%**.

IV. Zadania inwestycyjne wykonane z własnych środków Gminy Czarne – 3.966.065,43 zł m.in.:

1. Wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych i kanalizacji na obszarach wiejskich – wartość 42.409,31zł.
2. Przebudowa drogi gminnej nr 232076G łączącej drogę wojewódzką nr 201 z miejscowością Nadziejewo. Wartość inwestycji 75.714,09 zł.
3. Dotacja udzielona dla powiatu człuchowskiego na realizację zadania pn. Przebudowa drogi powiatowej nr 2529G w m. Wyczechy z umocnieniem poboczy na odcinku Wyczechy - Krzemieniewo wraz z przebudową chodnika w kwocie 150.000,00 zł.
4. Opracowanie dokumentacji projektowej zadania pn. Przebudowa dróg gminnych nr 232044G ul. Strzelecka, nr 232013G ul. Pomorska i nr 232035G ul. Południowa wraz z przebudową kanalizacji deszczowej i oświetlenia drogowego w miejscowości Czarne – wartość 95.107,00 zł.
5. Budowa drogi gminnej nr 232108G na odcinku Sierpowo - Domyśl (w 2018 roku wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej) – wartość 29.000,00 zł.
6. Przebudowa dróg gminnych nr 232008G ul. Dolna, nr 232004G ul. Wiśniowa i Nr 232002G ul. Cisowa wraz z przebudową kanalizacji deszczowej i oświetlenia drogowego w miejscowości Czarne – wartość 30.966,00 zł.
7. Przebudowa drogi gminnej nr 232101G w miejscowości Krzemieniewo – wartość 21.258,91złoty, udział Funduszu Sołeckiego 6.819,00 złotych.
8. Zagospodarowanie terenu poprzez wykonanie oświetlenia i przebudowę ciągu pieszego wzdłuż ul. Świętego Józefa – wartość 149.988,70 zł.
9. Rozbudowa infrastruktury chodnikowej w sołectwach – 31.485,93 zł.
10. Zakup i montaż trzech wiat przystankowych (Krzemieniewo 2 szt., Grabowiec 1szt) wraz z rozbiórką istniejących – wartość 15.999,98 zł.
11. Przebudowa drogi gminnej nr 232090G w m. Domisław – wartość 105.666,23zł.
12. Przebudowa drogi gminnej Dz.nr 10/8, 10/18 i 1/9 ul. Zielonej w m. Czarne – wartość 523.805,32 zł.
13. Przebudowa drogi gminnej nr 232082G w m. Biernatka poprzez ułożenie płyt drogowych typu JOMB – wartość 8.820,00 zł.
14. Wykonanie dróg wewnętrznych dojazdowych na działkach nr 35/20, 35/21 i 35/24 oraz budowa miejsc postojowych pomiędzy blokami Ogrodowa 3a i 12 i przy bloku Ogrodowa 3 – wartość 124.939,17 zł.
15. Budowa kładki dla pieszych przez rzekę Czernicę w m. Czarne wartość 10.947,00zł.
16. Zakup lokali – wartość 30.315,08 zł.
17. Wykonanie oświetlenia zewnętrznego na cmentarzach komunalnych w Czarnem i Sierpowie oraz wykonanie chodnika w Sierpowie – wartość 69.208,68 zł.
18. Zakup i montaż Systemu Rada w kwocie 25.193,51 zł.
19. Przebudowa pomieszczeń piwnicznych budynku Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem na Bibliotekę Miejską w Czarnem – wartość 264.978,11 zł.
20. Przebudowa pomieszczeń po Policji w budynku Urzędu miasta i Gminy w Czarnem (opracowanie dokumentacji) - wartość 12.300,00 zł.

HB Zsodu

21. Zakup sprzętu komputerowego do UMiG w Czarnem – wartość 12.573,01 zł.
22. Agregat hydrauliczny z przewodami. Dofinansowanie zewnętrzne z Funduszu Sprawiedliwości w kwocie 20.889,00 zł ze środków pozabudżetowych. Wartość ogółem sprzętu 23.500,00zł. Dofinansowanie z budżetu 2.611,00 zł.
23. Budowa strzelnicy umożliwiającej prowadzenie zorganizowanych szkoleń strzeleckich w Czarnem – wartość 4.920,00 zł.
24. Zagospodarowanie części działki nr 47 przynależnej do Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem – wartość 9.225,00 zł.
25. Dokumentacja na podjazd dla osób niepełnosprawnych w Przedszkolu Gminnym – wartość 3.997,50 zł.
26. Budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej oraz wykonanie dokumentacji projektowej w mieście – wartość 153.690,99 zł.
27. Utwardzenie terenu dz.3064/10 w m. Czarne Al. Zwycięzców – wartość 10.000,00 zł.
28. Poprawa infrastruktury w zakresie placów zabaw, boisk sportowych oraz alejek parkowych – wartość 110.586,70 zł.

3.2. Zadania realizowane z udziałem środków z Unii Europejskiej

Do zadań realizowanych z udziałem środków Unii Europejskiej należą inwestycje jednoroczne i wieloletnie - wartość ogółem **22.071.392,97 zł**, w tym udział środków unijnych **14.516.986,81 zł**, należą do nich:

- Pomorskie Szlaki Kajakowe - Biała i Czernica – wartość inwestycji 161.585,49zł, dofinansowanie planowane 136.071,99 zł. Pomorskie Szlaki Kajakowe - Biała i Czernica. W tym w 2016 roku 8.610,00 zł, w 2017 roku 1.500,00zł - jako koszt niekwalifikowany, w 2018 roku **135.925,35 zł**, w 2019 roku planuje się wydatek w wysokości 22.868,64zł. Zwrot dofinansowania 114.956,29 zł.
- Zmieniamy Czarne na Zielone, obejmujący swoim działaniem modernizację parku miejskiego oraz uporządkowanie terenów zielonych nad rzeką Czernicą w Czarnem – wartość inwestycji 5.697.080,85 zł, dofinansowanie planowane 3.125.891,08 zł. Realizacja 2018 – 30 czerwca 2019 rok. W tym w 2018 wydatkowano ogółem 1.948.622,27 zł, otrzymano dofinansowanie w kwocie **1.083.479,20 zł**. W 2019 roku planuje się wydatki w kwocie 3.748.458,58 zł.
- Modernizacja oświetlenia zewnętrznego (opraw oświetleniowych) na energooszczędne w ciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych na terenie gminy Czarne – wartość inwestycji 873.484,50 zł, dofinansowanie **703.000,00 zł**. Inwestycja zakończona w 2018 roku.
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Czarne – wartość inwestycji 6.709.792,77 zł, dofinansowanie planowane w kwocie 5.135.144,38 zł. Inwestycja realizowana od 2016 do 28 czerwca 2019 roku. Zwrot dofinansowania 2.061.076,56 zł w 2017 roku, w 2018 roku **2.518.611,06 zł** – razem 4.579.687,62 zł. Termomodernizacją zostały objęte budynki użyteczności publicznej, jak:
 - Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem;
 - Szkoła Podstawowa w Wyczechach;
 - Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie;

HBn Zsodn.

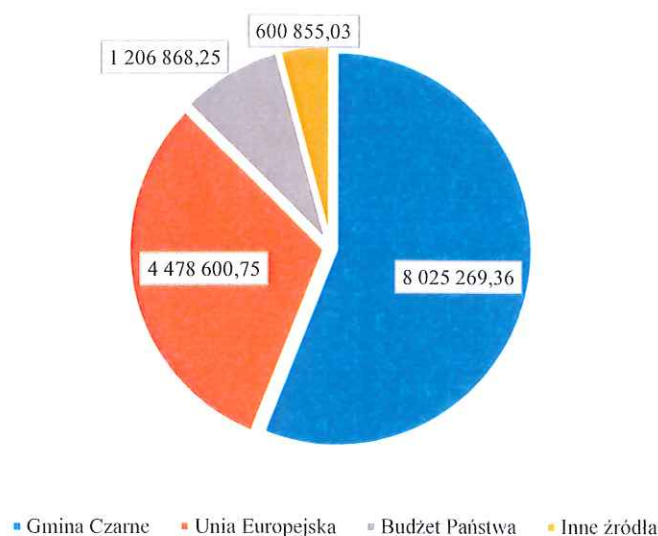
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem;
 - Świetlica Wiejska w Nadziejewie.
- Wspólna sprawa – rewitalizacja obszaru „B” w Czarnem – wartość inwestycji 6.371.380,00 zł, planowane dofinansowanie 3.858.660,00 zł. Realizacja 2018 – 2019 rok. W tym środki z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 3.265.020,00zł i środki z Budżetu Państwa 593.640,00 zł. W ramach Projektu planuje się udzielenie dotacji celowej w kwocie 116.400zł dla stowarzyszeń w zakresie zadania instrument elastyczności. Wkład własny Gminy Czarne 2.512.720,00 zł. Otrzymane dofinansowanie 107.491,78 zł, w tym środki z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 58.554,20zł i środki z Budżetu Państwa **48.937,58 zł**.
- Rozbudowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych dla Gminy Czarne w miejscowości Nadziejewo w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowity koszt realizacji Projektu 2.258.069,36 zł. Dofinansowanie z budżetu środków europejskich 1.558.219,36 zł, wkład Gminy Czarne 699.850,00 zł. W 2017 roku wykonano projekt za kwotę 49.850,00 zł. W 2019 roku planuje się wydatek w kwocie 2.208.219,36 zł.

3.3. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy

Wydatki budżetu Gminy Czarne w 2018 roku kształtowały się w wysokości 53.537.806,22 zł, w tym udział wydatków inwestycyjnych stanowił kwotę 14.311.593,39zł z udziałem środków Gminy Czarne w kwocie 8.025.269,36 zł, środków unijnych w kwocie 4.478.600,75 zł, budżetu państwa w kwocie 1.206.868,25 zł oraz innych źródeł w kwocie 600.855,03 zł.

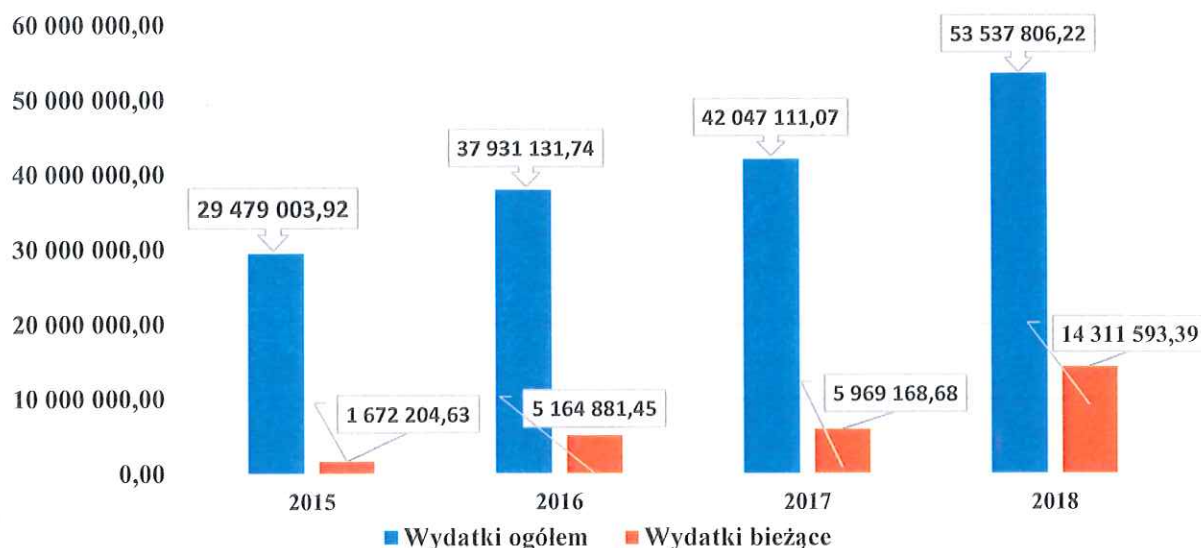
Z przedstawionych powyżej informacji wynika, że Gmina Czarne w 2018 roku wydatki inwestycyjne finansowała w kwocie 6.286.324,03 zł z pozyskanych środków zewnętrznych, co stanowi 43,92% wartości wydatków inwestycyjnych. Dalsze działania gminy będą zmierzały w osiągnięciu jak najwyższego udziału finansowania zewnętrznego w realizacji inwestycji.

Wykres 4. Udział środków finansowych Gminy Czarne i udział środków zewnętrznych w inwestycjach wykonanych w 2018 r.



HB Zsodu.

Wykres 5. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem na przestrzeni 2015-2018 roku



W celu zobrazowania działań Gminy Czarne do umożliwienia mieszkańcom gminy poprawy codziennego funkcjonowania poprzez udogodnienia związane ze wszystkimi dziedzinami życia społecznego przedstawiono powyżej udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem na przestrzeni czterech lat i wskazać ukierunkowanie działań mających na celu nieustanny rozwój gminy dla jego mieszkańców.

4. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

Stosownie z art. 30 ustawy o samorządzie gminnym Burmistrz jako organ wykonawczy gminy wykonuje uchwały rady gminy i zadania określone przepisami prawa.

Uchwały te były zrealizowane przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy, jednostek organizacyjnych gminy, spółek ze 100% udziałem Gminy Czarne.

W Radzie Miejskiej w Czarnem funkcjonowały następujące stałe komisje:

1. Komisja Rewizyjna
2. Komisja Budżetu, Planowania i Spraw Socjalnych
3. Komisja Rolnictwa i Bezpieczeństwa Publicznego
4. Komisja Oświaty, Zdrowia, Kultury i Kultury Fizycznej

W 2018r. Rada Miejska w Czarnem ogółem podjęła 91 uchwał, które wg właściwości zostały przekazane w ramach nadzoru do Wojewody Pomorskiego oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Handwritten signature: H. Zasadni

Uchwały stanowiące prawo miejscowe zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wszystkie zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej.

Uchwały te dotyczyły między innymi:

5. realizacji budżetu gminy na 2018r.,
6. zaciągania kredytu długoterminowego,
7. zaciągania pożyczki długoterminowej na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz środków Państwa w ramach RPO Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020,
8. spraw dotyczących funkcjonowania oświaty tj. regulaminu wynagradzania nauczycieli szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne, ustalenia planu form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli, zasad udzielania i rozmiaru obniżonego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach, przyznawania zwolnień od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, pedagogów, psychologów, logopedów oraz zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego, ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, określenia opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznym przedszkolu, dla którego organem prowadzącym jest Gmina Czarne
9. planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych,
10. programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi na terenie Gminy Czarne,
11. zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
12. ustalenia górnej stawki opłat w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
13. nabycia nieruchomości,
14. ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Czarne,
15. uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości Nadziejewo na lata 2018-2024,
16. utworzenia odrębnych obwodów głosowania,
17. przyjęcia programu współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
18. wystąpienia z pozwem o ochronę dóbr osobistych Gminy Czarne.
19. upoważnienia Burmistrza do zawarcia porozumień,

20. wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział członków ochotniczej straży pożarnych w działaniach ratowniczych i w szkoleniach ratowniczych.
21. z zakresu opieki społecznej; ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”, podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym Programem Posiłek w szkole i w domu na lata 2018-2023, określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych w formie posiłku ,albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem Posiłek w szkole i w domu na lata 2018-2023, w sprawie ustalenia planu potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych, w sprawie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień
22. w sprawie wykonywania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej,
23. w sprawie zmian w Statucie Gminy Czarne.

5. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Czarne do 2022 roku została przyjęta Uchwałą Nr 0007.16.2016 Rady Miejskiej w Czarnem dnia 24 lutego 2016 roku. Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania jednostką samorządu terytorialnego, określającym wizję i strategiczne kierunki rozwoju Miasta i Gminy Czarne.

Najważniejszym, wyjściowym elementem Strategii jest w niej misja rozwoju gminy, która określa kierunki rozwoju analizowanej jednostki w perspektywie następnych kilkunastu lat. Określa ona w pewnym stopniu priorytety działań samorządu w kontekście zapewnienia jego konkurencyjności oraz osiągnięcia oczekiwanego stanu. Sformułowanie misji jest przyjęciem zwięzłej sentencji, która w sposób syntetyczny ujmuje główne kierunki działań samorządu.

Strukturę dokumentu wyznaczającego plan strategicznego rozwoju Miasta i Gminy Czarne można przedstawić na schemacie:



Wizja

Gmina Czarne - gminą otwartą na rozwój przedsiębiorczości i inwestycji przyjaznych środowisku naturalnemu oraz atrakcyjnym ośrodkiem zamieszkania i aktywnego wypoczynku.

Misja

Gmina Czarne mobilizując potencjał mieszkańców będzie stymulować rozwój przedsiębiorczości, przyciągać zewnętrznych inwestorów i doskonalić infrastrukturę techniczną. Poprzez aktywne systematyczne działania informacyjne, inwestycyjne i promocyjne, będzie sprzyjać rozwojowi turystyki i kultury oraz budować silną i rozpoznawalną markę własną

Handwritten signature: H. B. Zsodu

Działania objęte Strategią pozwalają na kompleksowe ujęcie zrównoważonego rozwoju gminy w dziedzinie infrastruktury technicznej i społecznej, gospodarki oraz środowiska przyrodniczego.

W Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2018-2022 ujętych zostało sześć strategicznych celów rozwoju:

- 1) Tworzenie warunków do przyciągania zewnętrznych inwestorów.
- 2) Stymulowanie rozwoju lokalnych przedsiębiorców oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.
- 3) Podejmowanie inwestycji infrastrukturalnych – szczególnie w zakresie infrastruktury drogowej oraz przygotowania terenów inwestycyjnych.
- 4) Rozwój infrastruktury społecznej.
- 5) Inwestycje w rozwój bazy turystycznej i kulturalnej.
- 6) Podjęcie działań mających na celu promocję oferty inwestycyjnej i turystycznej.

W 2018 roku został zrealizowany cel strategiczny *Stymulowanie rozwoju lokalnych przedsiębiorców oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości* poprzez realizację celu szczegółowego - Ułatwienie procesu założenia firmy. Cel ten został zrealizowany poprzez uproszczenie procedur związanych z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej.

Kolejnym ważnym celem strategicznym Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Czarne *Podejmowanie inwestycji infrastrukturalnych – szczególnie w zakresie infrastruktury drogowej oraz przygotowania terenów inwestycyjnych*, w którym zostały w 2018 roku spełnione następujące cele szczegółowe:

1. Podejmowanie i stymulowanie inwestycje związanych z rozwojem infrastruktury drogowej:
 - systematyczne remonty dróg gminnych;
 - remonty dróg dojazdowych do gruntów rolnych;
 - modernizacja dróg leśnych;
 - budowa ścieżek pieszo – rowerowych na terenie miasta Czarne.
2. Przygotowanie terenów inwestycyjnych na terenie Miasta i Gminy Czarne:
 - opracowanie miejscowych planów zagospodarowania.
3. Inwestowanie w ogólnodostępną infrastrukturę:
 - kanalizacja terenów nie przyłączonych do oczyszczalni ścieków;
 - modernizacja oświetlenia ulicznego (wykorzystywanie rozwiązań energooszczędnych);
 - modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej;
 - modernizacja i budowa chodników i ścieżek rowerowych na terenach zabudowanych;
 - modernizacja i budowa wiat i przystanków autobusowych;
 - zagospodarowanie terenów zielonych na terenie miasta Czarne;
 - zagospodarowanie terenów zielonych na wsiach (zwłaszcza pozostałości po założeniach dworsko-parkowych).

Cel strategiczny *Rozwój infrastruktury społecznej* został osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Kreowanie aktywnych, prospołecznych zachowań mieszkańców z myślą o podnoszeniu poziomu identyfikacji z obszarem gminy:
 - organizacja wydarzeń związanych z historią gminy Czarne;
 - wspieranie działalności lokalnych stowarzyszeń i grup nieformalnych;
 - promocja i wspierane powstawania produktów lokalnych;
 - działalność rady seniorów oraz rady młodzieżowej;
 - realizacja funduszu obywatelskiego.
2. Działania rewitalizacyjne na obszarach społecznie zdegradowanych:
 - opracowanie delimitacji obszarów zdegradowanych na terenie Miasta i Gminy;
 - przygotowanie Strategii Rewitalizacji terenów zdegradowanych;
 - realizacja podstawowych działań wynikających z opracowanych dokumentów strategicznych;
 - renowacja obiektów dziedzictwa kulturowego.

Kolejnym ważnym celem strategicznym zrealizowanym w 2018 roku *jest Inwestycje w rozwój bazy turystycznej i kulturalnej*. Realizacja tego celu odbyła się poprzez cele szczegółowe:

1. Stymulowanie rozwoju bazy noclegowej na terenie gminy Czarne;
2. Rozwój turystyki aktywnej na terenie gminy Czarne:
 - rozbudowa infrastruktury kajakowej nad rzeką Czernicą;
 - oznakowanie szlaków rowerowych;
 - przygotowanie dokumentacji na utworzenie szlaku pieszo-rowerowego łączącego promenadę (Sarniak);
3. Rozbudowa infrastruktury kulturalnej:
 - budowy Filii Biblioteki w Wyczechach;
 - modernizacja świetlic w: Nadziejewie, Domisławiu;
 - adaptacja nowej siedziby dla Biblioteki Miejskiej.

Podjęcie działań mających na celu promocję oferty inwestycyjnej i turystycznej ostatni z celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022. Został on zrealizowany w następujących celach szczegółowych:

1. Przygotowanie materiałów promujących atrakcje turystyczne:
 - postawienie dużej tablicy w centrum Czarne (z mapą i atrakcjami);
 - wykorzystanie infomatu jako narzędzia informacyjnego dla mieszkańców i turystów.
2. Przygotowanie promocji terenów inwestycyjnych:
 - oferta inwestycyjna na stronie UMiG;

Przedsięwzięcia zrealizowane w 2018 roku, które ujęte zostały w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022:

- Wykonanie dróg wewnętrznych, dojazdowych na działkach nr 35/20, 35/21 i 35/24.
- Budowa miejsc postojowych pomiędzy blokami Ogrodowa 3a i 12 a.
- Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Miasta i Gminy Czarne.

Handwritten signature: R. Zscho

- Budowa Filii Biblioteki w Wyczechach.
- Zmieniamy Czarne na Zielone – Modernizacja Parku Miejskiego oraz uporządkowanie terenów zielonych nad rzeką Czarnicą w Czarnem.
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej.
- Rewitalizacja Centrum Miasta.
- Modernizacja drogi gminnej w Raciniewie.
- Remont Świetlicy w Domisławiu.
- Przygotowanie dokumentacji szlaku pieszo-rowerowego łączącego promenadę (Sarniak).
- Remont świetlicy w Nadziejewie.

5.2. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Czarne na lata 2016-2023

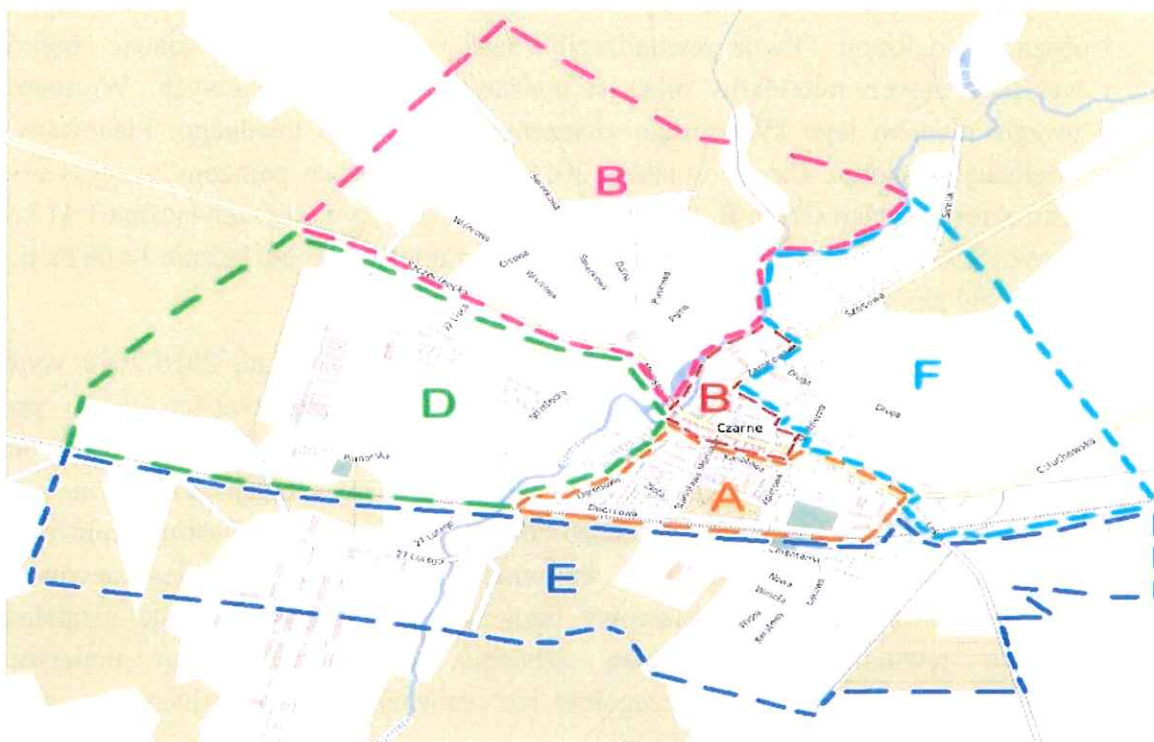
Gmina Czarne pozyskała dofinansowanie na opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji ze środków pomocy technicznej Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach konkursu organizowanego przez Województwo Pomorskie oraz Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju. Pierwszy Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Czarne na lata 2016-2023 powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i został przyjęty uchwałą Nr 0007.39.2017 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 21 czerwca 2017r. Ze względu na zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze w mieście oraz konieczność dostosowania programu do obowiązujących wytycznych na szczeblu krajowym i wojewódzkim oraz uwzględnienie uwag Zespołu ds. rewitalizacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego podjęto się zmiany programu. Zmiana Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Czarne na lata 2016-2023 została przyjęta uchwałą Nr 0007.51.2018 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 10 września 2018r.

Rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Czarne na lata 2016-2023 pełni rolę narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Co ważne, posiadanie programu rewitalizacji, zgodnego z aktualnymi wytycznymi jest warunkiem ubiegania się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych we wszystkich działaniach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego 2014-2020.

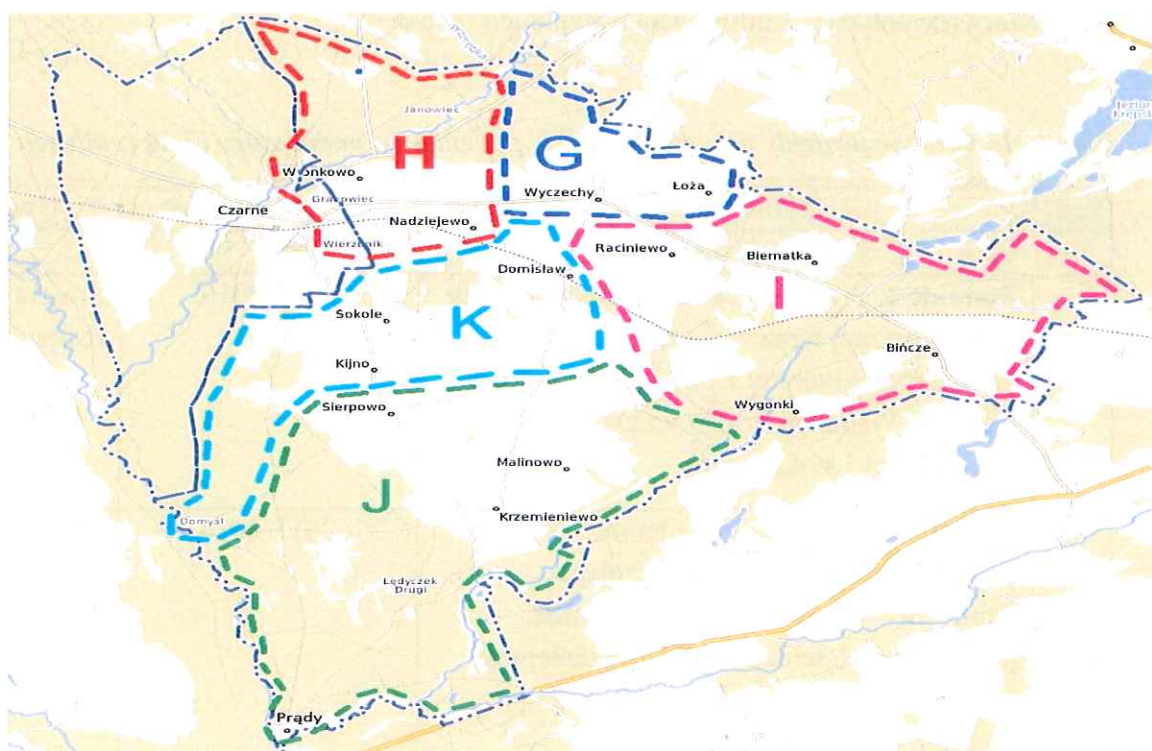
Na potrzeby przeprowadzenia diagnozy zjawisk kryzysowych (w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej) miasto Czarne zostało podzielone na sześć jednostek urbanistycznych, natomiast Gmina Czarne podzielona została na 5 stref delimitacji odpowiadających jednostkom okręgów wyborczych.

Poniżej przedstawiono wskazane podobszary w wersji graficznej:

Rysunek 3. Podobszary Miasta Czarne



Rysunek 4. Obszar Gminy Czarne



Diagnoza negatywnych zjawisk w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej została przeprowadzona na podstawie 8 dostępnych wskaźników. Z przeprowadzonej analizy wynika jednoznacznie, że koncentracja problemów w w/w sferach występuje w **strefie B** przestrzeni miejskiej Czarne.

Prof. Zgodnie

LPR w części diagnostycznej wskazuje syntetyczny opis sytuacji i zróżnicowań rozwojowych w całej gminie Czarne, następnie na podstawie tych informacji określono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Obszar rewitalizacji, został wyznaczony na podstawie obiektywnych i weryfikowalnych mierników oraz na podstawie badań jakościowych. Wyznaczono go z uwzględnieniem jego kluczowego znaczenia dla rozwoju lokalnego. Planowany obszar rewitalizacji w gminie Czarne w latach 2016 - 2023 to obszar położony w ścisłym centrum miasta określony jako **strefa B**. Na obszarze rewitalizowanym mieszka łącznie 1 417 osób, co stanowi 15,55 % mieszkańców gminy Czarne. Obszar ten obejmuje łącznie 14,08 ha tj. 0,06 % powierzchni gminy Czarne.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Czarne na lata 2016-2023 wyróżniono projekty podstawowe oraz projekty uzupełniające. Listę podstawowych projektów rewitalizacyjnych tworzą działania, bez których realizacja celów programu nie będzie możliwa, a obszary rewitalizacji nie będą w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Zostały one powiązane z celami rewitalizacji i kierunkami działań. W każdym projekcie infrastrukturalnym znajdują się działania społeczno-edukacyjne, kulturalne, skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji – stanowiące podstawowy trzon działania. Natomiast listę uzupełniających projektów rewitalizacyjnych tworzą działania, którym przypisano mniejszą skalę oddziaływania bądź brak jest szczegółów ich realizacji, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie głównych projektów rewitalizacyjnych w podziale na podobszary rewitalizacji z informacją o stanie ich realizacji.

Tabela 11. Główne projekty rewitalizacyjne w podziale na podobszary i lata realizacji

L.p.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Uwagi
PROJEKTY PODSTAWOWE			
1.	Zadanie 1. Przebudowa mieszkania oraz sali katechetycznej wraz z zagospodarowaniem przynależnego terenu z przeznaczeniem na Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka przy ulicy Cichej 1 w Czarnem	2017-2019	Projekt realizowany
2.	Zadanie 2. Przebudowa i remont pomieszczeń po miejskiej bibliotece publicznej wraz z zagospodarowaniem przynależnego terenu z przeznaczeniem na Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka przy ulicy Kościuszki w Czarnem.	2017-2018	Projekt zrealizowany
3.	Zadanie 3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej działek przy ulicy Mickiewicza i Ciasnej.	2017-2019	Projekt realizowany

FiBL Zsodu.

4.	Zadanie 4. Przebudowa Placu Wolności.	2017-2019	Projekt realizowany
5.	Zadanie 5. Remont części wspólnych budynków mieszkalnych przy ulicy Zamkowej, Mickiewicza i Cichej wraz z zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia	2017-2019	Projekt realizowany
6.	Zadanie 6. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy ulicy Zamkowej i Podmurnej.	2017-2019	Projekt realizowany
7.	Zadanie 7. Wspólnie tworzymy naszą przestrzeń – otwarty konkurs ofert na realizację zadań związanych z rewitalizacją obszaru „B” w Czarnem	2018-2019	Projekt realizowany
8.	Zadanie 8. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem – wsparcie rodzin w prawidłowym jej funkcjonowaniu.	2017-2019	Projekt realizowany
9.	Zadanie 9. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem – wsparcie opiekunów zaangażowanych w opiekę nad osobami niesamodzielnymi.	2017-2019	Projekt realizowany
10.	Zadanie 10. Nazwa zadania: Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem – placówka wsparcia dziennego dla dzieci.	2017-2019	Projekt realizowany

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

1.	Zadanie B.1. Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne na terenie gminy Czarne (teren rewitalizacji)	2017-2018	Projekt zrealizowany
2.	Zadanie B.2. Zmieniamy Czarne na Zielone – modernizacja parku miejskiego oraz uporządkowanie terenów zielonych nad rzeką Czarnicą w Czarnem”	2017-2019	Projekt realizowany
3.	Zadanie B.3. Przebudowa dróg gminnych ulica Mickiewicza i Targowa oraz drogi wewnętrznej działka nr 66/4 w m. Czarne	2017	Projekt zrealizowany
4.	Zadanie B.4. Przeciwdziałanie bezrobociu i wykluczeniu społecznemu	2019-2023	Projekt realizowany
5.	Zadanie B.5. „Kajakiem przez Pomorze” zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim – rzeka Czarnica	2017-2018	Projekt zrealizowany

Handwritten signature: H. Szadziński

5.3. Program Opieki nad Zabytkami Miasta i Gminy Czarne na lata 2015-2018

Przedmiotem Programu Opieki Nad Zabytkami Miasta i Gminy Czarne na lata 2015-2018 jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego miasta i gminy Czarne. Celem tego opracowania sporządzonego na okres 4 lat jest określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami.

Program Opieki Nad Zabytkami Miasta i Gminy Czarne sporządzany jest po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został przyjęty przez Radę Miejską. Kolejne sporządzane programy opieki nad zabytkami powinny uwzględniać pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze i kulturowe, nowe kryteria oceny i aktualny stan zachowania zasobu oraz prowadzone okresowo oceny efektów wdrażania obowiązującego programu. Program opieki nad zabytkami nie jest aktem prawa miejscowego, natomiast stanowi dokument uzupełniający dotychczas przyjęte akty prawa miejscowego, uwzględniając zadania z zakresu opieki nad zabytkami. Określa sposób ich realizacji, poprzez stosowne działania organizacyjne i finansowe oraz upowszechniające wiedzę o zabytkach. Program opieki nad zabytkami ma również pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe miasta i gminy. Wskazane w programie działania ukierunkowane są na poprawę stanu zabytków, ich renowację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Głównym beneficjentem realizacji programu jest lokalna społeczność, która bezpośrednio powinna odczuć efekty jego wdrażania. Dotyczy to nie tylko właścicieli i użytkowników obszarów i obiektów zabytkowych, ale również wszystkich mieszkańców.

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (...).

Na obszarze miasta i gminy Czarne funkcjonują jedynie dwie z ww. form, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków

Na terenie miasta i gminy Czarne znajdują się 13 zabytków nieruchomych, wpisanych do rejestru zabytków, w tym 3 stanowiska archeologiczne. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie miasta i gminy. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane

przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W ramach realizacji Programu Opieki Nad Zabytkami Miasta i Gminy Czarne na lata 2015-2018, w roku 2018 przeprowadzono lub rozpoczęto renowacje / modernizacje / konserwacje / remonty następujących obiektów:

1. Remont zabytkowego szachulcowego Kościoła Filialnego pw. Św. Judy Tadeusza z roku 1668 w miejscowości Sierpowo Gmina Czarne;
2. Wykonanie systemu sygnalizacji pożarowej oraz systemu sygnalizacji włamu i napadu SSWiN dla budynku zabytkowego kościoła z XVIII wieku pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny na działce nr 73 w m. Czarne, ul. Kościelna 6;
3. Remont zabytkowego szachulcowego budynku Kościoła Filialnego pw. Świętego Andrzeja Apostoła w Nadziejewie.

5.4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015-2023

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne opracowany został w 2015 roku i przyjęty uchwałą nr 0007.56.2016 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 7 października 2016r. Uzyskano pozytywne opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku. Opracowany plan został pozytywnie zweryfikowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z perspektywą obowiązywania do roku 2023. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne (PGN) jest dokumentem strategicznym, który wyznacza kierunki dla miasta i gminy w zakresie działań w takich obszarach jak: transport prywatny, publiczny transport niskoemisyjny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, zwiększenie efektywności energetycznej oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Dokument oraz wyznaczone w nim cele, a także działania do realizacji obejmują teren należący administracyjnie i funkcjonalnie do miasta i gminy Czarne. W ujęciu lokalnym zadaniem PGN jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez gminę sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny stanu sytuacji w gminie w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które mogą zostać podjęte w przyszłości. Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie miasta i gminy, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Cel główny będzie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych;
- redukcję zużycia energii finalnej;
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- edukację społeczną i promowanie zachowań proekologicznych wśród mieszkańców Gminy;
- zmiany sposobu ogrzewania na proekologiczny.

Dzięki uchwaleniu PGN Gmina ma możliwość ubiegania się o dofinansowanie szeregu działań ujętych w planie, w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Poniższa tabela przedstawia analizę stanu realizacji zaplanowanych przedsięwzięć/ zadań w 2018 roku, ujętych w obowiązującym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne.

Tabela 12. Stan realizacji zaplanowanych przedsięwzięć/zadań w 2018 roku

Obszar / sektor	Działania/zadania	Odpowiedzialny wydział, osoba lub firma (w przypadku zaangażowania osób trzecich)	Wdrożenie [termin rozpoczęcia i zakończenia]	Zrealizowane działania
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	Termomodernizacja budynków komunalnych wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Urząd Miasta i Gminy Gminne jednostki organizacyjne	2015 -2020	Liczba budynków komunalnych poddanych pracom termomodernizacyjnym wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii [szt.] – 3 szt.
	Systematyczna, ale stopniowa wymiana sprzętu biurowego, urządzeń elektrycznych (m.in. klimatyzatory, podgrzewacze wody, AGD) oraz oświetlenia na bardziej efektywne energetycznie	Urząd Miasta i Gminy Gminne jednostki organizacyjne	2015 - 2020	Liczba wymienionego sprzętu biurowego, urządzeń elektrycznych na bardziej efektywne energetycznie 5 [szt.] Liczba wymienionego oświetlenia na bardziej efektywne energetycznie 10 [szt.]
	Budowa nowych i modernizacja istniejących budynków publicznych z uwzględnieniem koncepcji energooszczędności oraz wraz z	Urząd Miasta i Gminy Gminne jednostki organizacyjne	2015 - 2020	Liczba budynków publicznych, w których uwzględniono koncepcję energooszczędności oraz wykorzystano odnawialne źródła energii [szt.] – 7 szt.

Handwritten signature: H. B. Zasadni

Obszar / sektor	Działania/zadania	Odpowiedzialny wydział, osoba lub firma (w przypadku zaangażowania osób trzecich)	Wdrożenie [termin rozpoczęcia i zakończenia]	Zrealizowane działania
	wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii			
Komunalne oświetlenie publiczne	Modernizacja oświetlenia ulicznego - wymiana na bardziej efektywne energetycznie, zastosowanie automatyki sterowania oświetleniem	Urząd Miasta i Gminy	2015 - 2020	Liczba wymienionych lamp oświetlenia ulicznego na bardziej efektywne energetycznie 630 [szt.] Liczba zastosowanej w oświetleniu ulicznym automatyki sterowania oświetleniem 39 [szt.]
Budynki, wyposażenie / urządzenia usługowe/przemysłowe	Termomodernizacja budynków usługowych/przemysłowych wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii Modernizacja układów technologicznych skutkująca zmniejszeniem zużycia materiałów lub energii	Właściciele budynków usługowych/przemysłowych	2015 - 2020	Liczba budynków usługowych/przemysłowych poddanych termomodernizacji wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii [szt.] – brak danych
Budynki mieszkalne	Termomodernizacja budynków mieszkalnych wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Mieszkańcy Miasta i Gminy	2015 - 2020	Liczba budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii [szt.] – brak danych

Handwritten signature: H. B. Zs. du.

Obszar / sektor	Działania/zadania	Odpowiedzialny wydział, osoba lub firma (w przypadku zaangażowania osób trzecich)	Wdrożenie [termin rozpoczęcia i zakończenia]	Zrealizowane działania
	Systematyczna, ale stopniowa wymiana sprzętu i urządzeń elektrycznych (m.in. podgrzewacze wody, AGD i RTV) oraz oświetlenia na bardziej efektywne energetycznie	Mieszkańcy Miasta i Gminy	2015 - 2020	Liczba wymienionego sprzętu i urządzeń elektrycznych na bardziej efektywne energetycznie [szt.] – brak danych Liczba wymienionego oświetlenia na bardziej efektywne energetycznie [szt.] – brak danych
Tabor gminny	Wymiana pojazdów na pojazdy o mniejszej emisji CO ₂	Urząd Miasta i Gminy Gminne jednostki organizacyjne	2015 - 2020	Liczba wymienionych pojazdów na pojazdy o mniejszej emisji CO ₂ [szt.] – 1 szt.
Transport prywatny i komercyjny	Budowa ścieżek rowerowych oraz niezbędnej infrastruktury, ustanowienie stref wyłącznie dla pieszych i rowerów	Urząd Miasta i Gminy	2015 - 2020	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych 0,8 [km] Liczba wybudowanej niezbędnej infrastruktury oraz stref ustanowionych wyłącznie dla pieszych i rowerów 0 [szt.]
	Budowa i modernizacja dróg wraz z niezbędną infrastrukturą około drogową	Urząd Miasta i Gminy	2015 - 2020	Długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg 2,1 [km] Liczba wybudowanej niezbędnej infrastruktury około drogowej 2 [szt.]

Handwritten signature: H. B. S. du

Obszar / sektor	Działania/zadania	Odpowiedzialny wydział, osoba lub firma (w przypadku zaangażowania osób trzecich)	Wdrożenie [termin rozpoczęcia i zakończenia]	Zrealizowane działania
	Wdrożenie systemów organizacji ruchu	Urząd Miasta i Gminy	2015 - 2020	Liczba wdrożonych systemów organizacji ruchu 1 [szt.]
Zaopatrzenie w energię	Przebudowa i rozbudowa sieci elektroenergetycznej	ENERGA OPERATOR SA Oddział w Koszalinie	2015 - 2020	b.d.

5.5. Plan Odnowy Miejscowości Nadziejewo na lata 2018-2024

Plan Odnowy Miejscowości Nadziejewo na lata 2018 - 2024 został uchwalony Uchwałą Nr 0007.56.2018 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 10.09.2018 roku. Plan jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania sołectwem, określającego wizję rozwoju miejscowości oraz cele strategiczne i działania w kierunku rozwoju sołectwa Nadziejewo.

Cel strategiczny I:

Wzrost atrakcyjności poprzez właściwe zagospodarowanie przestrzeni publicznej

Cel strategiczny II:

Przeciwdziałanie marginalizacji obszarów wiejskich

- Dokumentacja na budowę chodników, ścieżek pieszo-rowerowych przechodzących przez miejscowości.
- Przebudowa dróg gminnych wraz z wykonaniem powierzchniowego odwodnienia.
- Dokumentacja na budowę miejsc postojowych - parking przy świetlicy wiejskiej.
- Zagospodarowanie miejsca służącego do integracji społecznej przy stawie wiejskim.

5.6. Strategia Rozwoju Sportu i Turystyki dla Gminy Czarne na lata 2014-2020.

Uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem nr 0007.37.2014 z dnia 29 maja 2014r. przyjęto Strategię Rozwoju Sportu i Turystyki dla Gminy Czarne na lata 2014-2020. Jest to element programu pilotażowego Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w ramach Programu

HB Zsodu'

Operacyjnego Kapitał Ludzki „Decydujemy razem”. W roku 2018 nie dokonywano aktualizacji zapisów strategicznych o obszarze sportu i turystyki.

6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

6.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy wyznacza **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy**. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie studium należy do zadań własnych gminy, organem odpowiedzialnym za jego sporządzenie jest Burmistrz, uchwała je natomiast Rada Gminy.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miasta i Gminy Czarne zostało uchwalone Uchwałą Nr XLVII/297/10 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 października 2010 roku, zmienione Uchwałą Nr 0007.49.2013 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 24 października 2013 r.

6.2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu miasta Czarne i części obrębu geodezyjnego Nadziejewo, uchwalono uchwałą Nr XLVIII/301/10 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 08 listopada 2010 roku i ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 106, poz. 2149 z dnia 30 sierpnia 2011r.
Obręb Czarne – część miejska (teren zabudowany lub przeznaczony pod zainwestowanie) zajmuje powierzchnię około 670 ha, z czego grunty rolne zajmują powierzchnię 49,40%, wody powierzchniowe 1,1%, drogi 4,94%, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej łącznie 9,32%, usługowej 1,1%, produkcyjnej 3%, tereny infrastruktury technicznej 0,9%, cmentarze 0,46%, obiekty oświaty, sportu i rekreacji 0,95%, ogrody działkowe 3,28%, zieleń urządzona 0,44%, tereny kolejowe 1,80%, zakład karny 2,47%, lasy 20,66%.
2. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu miasta Czarne i części obrębu geodezyjnego Nadziejewo zatwierdzony Uchwałą Nr 0007.36.2018 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 czerwca 2018 roku ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 3118 z dnia 1 sierpnia 2018r.
Obszar opracowania planu składa się z 25 części o łącznej powierzchni wynoszącej ok. 72,47 ha. Tereny te rozrzucone są w granicach administracyjnych Miasta i zlokalizowane są głównie w jego części centralnej i północnej.
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w mieście Czarne pomiędzy rzeką Czernicą i ul. Ogrodową zatwierdzony uchwałą Nr 0007.29.2017 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 10 maja 2017 r. ogłoszony w Dzienniku Urzędowym

Województwa Pomorskiego poz. 2192 z dnia 7 czerwca 2017 r. Obszar opracowania planu o powierzchni ok. 2,35 ha.

Ilość wydanych w 2018 r. wypisów i wyrysów oraz zaświadczeń - 217 szt.

Ilość wydanych w 2018 r. decyzji o warunkach zabudowy – 30 szt.

Ilość wydanych w 2018 r. decyzji inwestycji celu publicznego – 18 szt.

7. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

7.1. Gospodarowanie odpadami

Dnia 9 grudnia 2008 r. Gmina Czarne dołączyła do porozumienia międzygminnego, którego przedmiotem było powierzenie realizacji zadania publicznego dotyczącego osiągnięcia celów polityki ekologicznej państwa oraz organizowanie i nadzór nad funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami. W skutek podpisanego porozumienia powstała spółka Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.

Gmina Czarne posiada na swoim terenie punkt przeładunkowy tzw. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Nadziejewie (PSZOK). Przyjmowane są tam odpady komunalne zebrane w sposób selektywny, wytworzone i dostarczane przez mieszkańców nieruchomości położonych na terenie gminy Czarne.

Od 01 lipca 2013 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych organizuje gmina. W drodze postępowania przetargowego stosownie do przeprowadzonego zamówienia publicznego na rok 2018 wyłoniono firmę świadczącą usługi w powyższym zakresie, którą jest Usługi komunalne Ekspres s.c. Jerzy Skotarczak, Robert Brodecki.

Odpady komunalne z terenu gminy Czarne w roku 2018 odbierane były w postaci zmieszanej oraz selektywnej. Selektywna zbiórka jest prowadzona w systemie workowym i pojemnikowym z podziałem na frakcje:

- 1) **NIEBIESKIM** w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia papieru,
- 2) **ŻÓŁTYM** w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych,
- 3) **ZIELONYM** w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia szkła,
- 4) **BRAZOWYM** w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia odpadów zielonych,
- 5) **CZARNYM LUB SZARYM**, w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia komunalnych odpadów zmieszanych lub popiołów.

Właściciele nieruchomości osobiście deklarują liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość i sposób gospodarowania odpadami. Pobierana przez Gminę opłata za śmieci przeznaczana jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w skład których wchodzi odbiór, transport, utylizacja odpadów, utrzymanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK).

Tabela 13. Wydatki związane z gospodarką odpadami

L.p.	Kategoria wydatku	Dokonane wydatki w 2018 roku
1.	Odbiór odpadów z terenu Gminy Czarne	610 500,00
2.	Zagospodarowanie odpadów – ZZO Nowy Dwór Sp z.o.	709.654,06
3.	Utrzymanie PSZOK	62.742,97
4.	Promocja (zakup pojemników, sprzątanie świata,	16.685,60
5.	Koszty administracyjne – 2 etaty	139.421,19
6.	Aktualizacja oprogramowania - serwis	2.460,00
7.	Prowizje bankowe	1.563,71
8.	Opłaty za odpadu – imprezy, festyny	25.987,00
9.	Szkolenia/delegacje	456,26
x	OGÓŁEM WYDATKI	1.569.470,79
10.	Przypis roku 2018	1.394.542,00
x	RÓŻNICA	174.928,79

Gmina Czarne uzyskała z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kwotę **1.361.017,07** złotych. na koniec 2018 roku zaległości z tytułu wyżej opisanej opłaty wyniosły **79.663,61** złotych. Wystąpiły także nadpłaty w kwocie **6.665,02** złotych.

Różnica pomiędzy uzyskanymi wpłatami a poniesionymi wydatkami wyniosła **208.453,72** złote za rok 2018.

Gmina Czarne uczestniczyła w ogłoszonym przez Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku konkursie:

„Żółte – Zielone – Niebieskie – Brązowe – CZARNE – kampania edukacyjna Gminy Czarne”

Koszt kwalifikowany projektu 13.423,00 zł. Projekt dofinansowany w formie dotacji w kwocie 10.000,00 zł Głównym celem projektu jest uświadomienie społeczeństwa w zakresie zasad zrównoważonego rozwoju, idei gospodarki o obiegu zamkniętym, prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami, w szczególności selektywnej zbiórki odpadów. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego – uświadomienie, iż to w jaki sposób żyje człowiek ma ogromny wpływ na otaczającą nas przyrodę.

7.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska

Rada Ministrów dnia 15 marca 2010 r. przyjęła zmiany do „**Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032**”. Celem programu jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych



spowodowanych obecnością azbestu oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania na środowisko.

Na tej podstawie Gmina Czarne opracowała i przyjęła do realizacji „**Program usuwania azbestu z terenu Gminy Czarne**”. Program wskazuje m.in. cele i strategiczne działania w kierunku usuwania azbestu, aktualny stan, ilość i rodzaj wyrobów zawierających azbest. Program stanowi także podstawowy dokument wspierający pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadania zmierzające do oczyszczenia terenu Gminy Czarne z wyrobów zawierający azbest.

W roku 2018 r. nie wydatkowano żadnych środków finansowych na realizację programu.

Rada Miejska w Czarnem corocznie przyjmuje w terminie do 31 marca „**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt**”.

Program ten obejmuje realizację zadań określonych m.in.:

- odławianie bezdomnych zwierząt,
- opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- poszukiwanie nowych właścicieli dla zwierząt bezdomnych,
- usypianie ślepych miotów,
- zapewnianie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- sterylizację lub kasację zwierząt w schronisku.

W przypadku Gminy Czarne na realizację w/w zadań mamy podpisana umowę ze schroniskiem - Chojnickim Stowarzyszeniem Miłośników Zwierząt oraz z Hotelem dla zwierząt domowych KAMIR w Jaromierzu.

Na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt gmina podpisała umowę z Przychodnią Weterynaryjną Człuchów ul. Sienkiewicza 1M na świadczenie usług.

Na realizację zadań wynikających z programu w budżecie zabezpieczono kwotę 15.000 zł, wydano 13.267,17 zł, w tym zakupiono karmę dla bezdomnych kotów w kwocie 1.760,00zł.

W roku 2018 wyłapano z terenu Gminy Czarne 15 bezdomnych psów i 2 koty.

Gmina Czarne w roku 2018 przystępowała do konkursów ogłaszanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Gdańsku m.in.:

- „**Czyste powietrze – budynki wielorodzinne**”.
Pozyskaliśmy dofinansowanie w kwocie 2.400,00 złotych (30 %), udział Gminy wyniósł 5 %, pozostałą część realizacji zabezpieczali mieszkańcy,
- „**Ochrona rodzimej przyrody przed inwazją barszczu Sosnowskiego na terenie gminy Czarne – Etap I**”
Koszt kwalifikowany zadania wynosi 103.881,00 zł. Wysokość przyznanej dotacji wynosi 99.880,00 zł, co stanowi 96,15 % kosztu kwalifikowanego całkowitego

działania. Realizacja zadania jest dwuletnia. W roku 2018 r- 49 940,00 zł i taka sama kwota w roku 2019.

Ponadto 7 października 2016 r. uchwałą nr 00074.56.2016 Rada Miejska w Czarnem przyjęła „**Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne**”. Jest to dokument strategiczny, opisujący kierunki działań, zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- zwiększenie efektywności energetycznej oraz poprawy jakości powietrza,
- zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii.

Do Gminy Czarne w roku 2018 wpłynęło 13 zgłoszeń o zamiarze dokonania usunięcia drzew. Wydano 16 decyzji administracyjnych jako zezwolenia na usunięcie drzew.

8. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

8.1. Pomoc Społeczna

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem obejmuje swoim działaniem teren całej gminy. Pracę wykonuje 30 pracowników: kierownik, 5 pracowników socjalnych, 2 asystentów rodziny, 8 opiekunów, w tym 1 opiekun wykonujący również specjalistyczne usługi opiekuńcze nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, 12 pracowników administracyjnych oraz 2 pracowników obsługi.

Ponadto zatrudniono w formie umowy zlecenia 16 osób do obsługi usług opiekuńczych, 10 osób finansowanych z budżetu Gminy i 6 osób finansowanych z budżetu Państwa. W 2018 roku koszt zawartych umów wyniósł 307.617,10zł. Dodatkowo zatrudniono 3 osoby świadczące usługi administracyjne (BHP, ppoż, informatyczne, serwerowe, biurowe) – koszt zawartych umów wynosił - 17.325,86 złotych.

Na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem, zatrudnienie opiekunów, asystentów rodziny, pracowników obsługujących świadczenia rodzinne, wychowawcze, dobry start i fundusz alimentacyjny wydatkowano 2.100.629,88zł, z czego na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 1.488.370,03zł

Średnie brutto miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników:

- kadra kierownicza- 5.645,00 zł,
- pracownicy socjalni- 3.791,00 zł,
- pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze- 2.665,00 zł,
- asystenci rodziny- 2.855,00zł,
- pracownicy do obsługi świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych- 4.059,00 zł,
- pozostali pracownicy administracji i obsługi- 2.764,00 zł.

Gmina Czarne w Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnem dokonała kilku inwestycji:

- położono polbruk przy budynku OPS- 8.118,00 zł,
- wymieniono wewnętrzne parapety- 4.920,00 zł,

- wymieniono niesprawne i wyeksploatowane urządzenia elektryczne- 10.197,00 zł,
- zakupiono nowy sprzęt sieciowy (szafa serwer, switch, modem, router)- 4.516,00 zł,
- zakupiono nową centralę telefoniczną- 3.444,00 zł,
- przeprowadzono remont 2 lokali mieszkań chronionych w miejscowości Domisław- 6.219,00zł.

Opracowana i przyjęta **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarne lata 2016-2020** określone zostały kierunki działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. W dokumencie opisano trzy cele strategiczne, do których należą:

- Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- Zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Beneficjentami pomocy społecznej są zarówno całe rodziny, jak i osoby samotnie gospodarujące. W 2018 roku liczba rodzin objętych pomocą społeczną wyniosła 470 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 1182), udzielono świadczeń pomocy dla 314 rodzin (liczba osób w tych rodzinach - 801).

Ponadto świadczenia pieniężne otrzymało 254 rodziny (670 osób w tych rodzinach), natomiast świadczenia niepieniężne tj. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz posiłek udzielono ogółem 166 rodzinom (571 osób w tych rodzinach).

Tabela 14. Udzielone świadczenia w 2018 roku

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	w tym z budżetu Gminy Czarne	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Zasiłki stałe	59	609	312 309	0	57	73
Zasiłki okresowe	121	666	233 387	0	119	318
Zasiłki celowe i w naturze	243	x	393 875	88 425	239	644
Posiłek	248	36 007	151 226	30 245	103	467
Usługi opiekuńcze	68	20 292	113 094	113 094	58	84

Handwritten signature: Piotr Szodur

Specjalistyczne usługi opiekuńcze	7	2 135	157 695	0	7	27
Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	11	127	356 353	356 353	11	11

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje Program Ośłonowy w Zakresie Dożywiania „**Program Gminy w Zakresie Dożywiania**” na lata 2014-2020 w ramach Programu realizowane są:

posiłek-zgodnie z ustawą o pomocy społecznej posiłek jest świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej. Przyznanie posiłku to obowiązkowe zadanie własne gminy,

świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasilek celowy),

świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Tabela 15. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany w 2018 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym na wsi	w tym:			
			dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej i uczniowie do czasu ukończenia szkoły		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
			ogółem	w tym na wsi	ogółem	w tym na wsi
Rzeczywista liczba osób objętych programem	649	336	187	152	362	184
W tym liczba osób korzystających z posiłku	248	139	248	139	0	0
Liczba osób, którym dowieziono posiłek	78	78	78	78	0	0
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	626	321	264	137	362	184
KOSZT OGÓŁEM PROGRAMU	534 989	303 729				
z tego środki własne	109362	66 488				
Otrzymana dotacja	440 000	254 202				
Koszty dowozu			2 938		2 938	

Handwritten signature: H. B. B. B.

Gmina Czarne przystąpiła do **Programu „Opieka 75+”**, którego celem jest zwiększenie dostępności usług opiekuńczych oraz usług specjalistycznych dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej. Koszt jednej godziny usług wynosi 8,00zł (wynikający z Uchwały Rady Miejskiej w Czarnem), natomiast odpłatność za usługi uzależniona jest od wysokości posiadanych dochodów i może stanowić 10%, 20%, 30% 50% lub 100% ustalonego kosztu.

W 2018 liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych wyniosła 68 osoby, z czego 11 osób z Programu 75+.

Koszt realizacji Programu w 2018 roku wyniósł 71.244,79 złotych.

Gmina Czarne posiada 5 mieszkań chronionych, 4 znajdujące się w miejscowości Domisław oraz 1 mieszkanie znajdujące się w miejscowości Krzemieniewo.

W 2018 roku ze wsparcia w mieszkaniach chronionych korzystało ogółem 6 rodzin (13 osób w tych rodzinach).

Gmina Czarne realizuje także Gminny Program Wsparcia Rodziny w Gminie Czarne na lata 2016-2018, głównymi celami Programu są:

- zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwe funkcje opiekuńczo- wychowawcze dla dzieci,
- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej wsparcia i pomocy rodziny,
- umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych,
- szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowej szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie,
- zapobieganie dostępu do różnego rodzaju form aktywizacji zawodowej rodziców biologicznych, opiekunów dzieci w tym rodziców, opiekunów dzieci w wieku do lat 3.

Koszty poniesione na realizację ww. Programu w 2018 roku wynoszą 169.865,06 złotych.

oraz **Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie**, którego głównym celem jest stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy.

Koszt realizacji Programu wyniósł 700,00 złotych.

Tabela 16. Wyплаты świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów w 2018 roku

L.p	Rodzaj świadczenia	Kwota wypłacona	Ilość świadczeń	Ilość osób uprawnionych	Ilość rodzin	Ilość dzieci
1.	zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	827 787,52	7 328	364	364	732
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego	393 704,03	3 581	X	x	X

3.	zasiłki rodzinne + dodatki do zasiłków (w.1+w.2)	1 221 491,55	10 909	364	x	x
4.	zasiłek pielęgnacyjny	882 405,96	5 585	505	x	X
5.	świadczenie pielęgnacyjne	880 818,10	598	54	x	X
6.	specjalny zasiłek opiekuńczy	93 766,50	176	20	x	X
7.	zasiłek dla opiekuna	64 566,70	122	13	X	x
8.	świadczenie rodzicielskie	302 766,39	336	52	x	X
9.	jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	55 000,00	55	54	x	X
x	RAZEM	3 500 815,20	x	x	x	x

Tabela 17. Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego

L.p	Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń w 2018 r. w złotych	Liczba wypłaconych świadczeń w 2018 r.
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku:	389 690 zł	1 008
1.1.	0-17 lat	351 030 zł	912
1.2.	18-24 lat	38 660 zł	96
1.3.	25 lat i więcej	0 zł	0

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2018 r. wyniósł 3.493.291,88 złotych.

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2018 roku odbywała się na podstawie decyzji o przydziale asystenta do danej rodziny. Decyzję podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny.

W 2018r. wspierającymi, motywującymi i pomocowymi działaniami asystenta rodziny objętych zostało 135 osób co stanowi 33 rodzin w tym 82 dzieci.

W roku 2018 asystenci rodziny zakończyli współpracę z 5 rodzinami, w tym:

1 rodzina ze względu na osiągnięcie celu - zrealizowanie planu pracy,

3 rodziny ze względu na zaprzestanie współpracy z asystentem,

1 rodzina ze względu na brak efektów współpracy (odmowa współpracy).

Na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem dysponował w 2018r. środkami w wysokości 163.941,00zł. w tym asystenci rodziny 97.178,00 zł., piecza zastępcza 66.763,00 zł. Na realizację finansowania programu Gmina Czarne wydatkowała środki finansowe w kwocie 97.156,00 zł.

Z ogólnej kwoty 97.156,00 zł. wkład własny gminy wyniósł 54.864,00zł. pozostałe środki pozyskano w kwocie 42.292,00 zł. z Programu Asystent rodziny i Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018r. z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Tabela 18. Realizacja Programu świadczenie wychowawcze R.500+ oraz Dobry start 300+

L.p	Rodzaj świadczenia	Dobry start	R.500+
1.	Ilość rodzin	713	654
2.	Ilość dzieci	1 058	1 031
3.	Ilość świadczeń	1 058	10 927
4.	Wartość wypłaconych świadczeń	317 400	5 446 964

W ramach swoich zadań Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem realizuje **Program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień**.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku 25 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2018 r. - 25 podmiotów. W trakcie roku nastąpiła likwidacja dwóch punktów sprzedaży detalicznej, następnie zaistniały dwa nowe punkty.

Jeden w detalu, drugi w gastronomi i z wydanych pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do budżetu Gminy Czarne wpłynęło **144.326,29** złotych,

W ramach Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w Gminie Czarne w 2018 r. sfinansowane zostały następujące cele:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniem,; udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - 38.737,50złoty,

Handwritten signature: H. B. Zszech

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych – 68.598,28 złotych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii 19.738,92 złotych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego 30,00 złotych.

Ponadto udzielono pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych (zasiłki okresowe, celowe, stałe) osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego 133.281,10 złotych,

W ramach ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, czyli systemu zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych w Gminie Czarne w 2018 roku przyznano dla 11 nowych rodzin, wydając bezpłatnie 59 spersonalizowanych Kart każdemu członkowi rodziny.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ)

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem przy współpracy z Bankiem Żywności w Chojnicach realizował Program, którego celem jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej

Łączna ilość otrzymanej żywności w 2018 roku, w ramach PO PŻ wynosiła 33.300,98 ton, co stanowiło równowartość 78.676,72 zł oraz żywność otrzymana z innych źródeł niż PO PŻ wynosiła 18.394,11 ton. Wsparciem objęto 747 osób zamieszkujących miasto i gminę Czarne.

Tabela 19. Ilość żywności pozyskanej z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Ogółem pozyskana żywność z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa		33,30098 ton	
Liczba przekazanych paczek żywnościowych (szt.)		6 361 szt.	
Ilość żywności pozyskanej ze źródeł innych niż POPŻ w 2018 roku		18,39411 ton	
Liczba i struktura osób korzystających za wsparcia w postaci żywności wydawanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem w 2018 roku			
Ogół na liczb	płeć	wiek	podział na grupy docelowe



a osób									
747	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci do 15 lat	Powyżej 65 lat	Pozostałe osoby	Bezdomni	Niepełnosprawni	Migranci	Pozostali
	375	372	253	24	470	0	128	0	619

8.2. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem

W 2018 roku Rada Miejska w Czarnem utworzyła Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w ramach realizacji Programu „Wspólna sprawa- rewitalizacja obszaru B”, które realizuje zadania z zakresu:

- 1) pomocy społecznej,
- 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 3) przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

Głównymi zadaniami Centrum jest;

- 1) prowadzenie wszechstronnych działań na rzecz zapewnienia dzieciom okresowej opieki i wychowania,
- 2) Realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 3) Podejmowanie działań mających na celu rozwiązywanie problemów wynikających z postawy rodziców w rodzinie z dziećmi,
- 4) Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu oraz opiekunów osób niesamodzielnych,
- 5) Podejmowanie działań przystosowania dzieci i młodzieży do funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- 6) Pomoc i rozwiązywanie problemów opieki nad osobami niesamodzielnymi,
- 7) Rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów wynikających z uwarunkowań rodzinnych oraz likwidacja problemów wynikających z postawy dziecka,
- 8) Podejmowanie działań zmierzających do reintegracji rodzin dzieci i młodzieży z terenu miasta,
- 9) Rozwijanie nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W ramach działalności Centrum Kierownik jednostki utworzył Placówkę Wsparcia Dziennego, która realizuje organizację zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych oraz logopedycznych. Ponadto organizuje pomoc w nauce oraz zajęcia w czasie wolnym, zabawę i zajęcia sportowe.

Na działalność tej jednostki Gmina otrzymała kwotę 1.037.691,60 zł w tym: 985.807,02 zł w ramach umowy nr RPPM.0602.02-22-0017/17-00 o dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (tj.

Prób Zsodu

95% planu wydatków). Pozostałe 5% na finansowanie wydatków pochodzi z budżetu Gminy Czarne.

Budżet Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w 2018 roku wynosił – **640 560,21 zł** i został wykonany na kwotę **640 560,21 zł tj. w 100 %**. Wydatkowane środki finansowe na realizację zadań oraz zakupy materiałów wyniosły 454.616,50 złotych na zatrudnienie kadry 185.943,71 wraz z pochodnymi.

Średnie wynagrodzenie brutto Kierownika wyniosło – 6.549,67 złotych oraz 2 zatrudnionych pedagogów 4.565,39 złotych.

Źródła finansowania działalności Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem w 2018 roku przedstawiały się następująco:

- dotacja unijna - 610 773,82 zł tj. 95,35 % wydatków ogółem
- wkład własny jednostki - 29 786,39 zł tj. 4,65% wydatków ogółem

9. EDUKACJA

9.1. Szkoły podstawowe

Na terenie Gminy Czarne funkcjonują 3 Szkoły podstawowe, jedno wygaszane Gimnazjum oraz Publiczna Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Bińczu.

Tabela 20. Liczba dzieci, oddziałów i nauczycieli w poszczególnych jednostkach oświatowych

Nazywa Placówki	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
Szkoła Podstawowa w Czarnem	515	30	74,10
Oddział przedszkolny	16	1	
Wygaszane Gimnazjum	78	4	11,20
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	68	8	
Oddział przedszkolny	20	1	14,91
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	122	9	
Oddział przedszkolny	25	1	2,32
Publiczna Szkoła Podstawowa w Bińczu	7	3	
Oddział przedszkolny	11	1	120,93
OGÓŁEM	862	58	



W poszczególnych szkołach zatrudniono 52,75 nauczycielek i nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty), w tym 2,17 nauczycielek/nauczyciela stażystów, 19,89 nauczycielek/nauczyciela kontraktowych, 18,19 nauczycielek/nauczyciela mianowanych, 73,90 nauczycieli dyplomowanych. Na jedną nauczycielkę/jednego nauczyciela w Gminie Czarne przypada średnio 7,12 ucznia.

Wydatki gminne ogółem na oświatę wyniosły **10.339.805,87** złotych, z czego 5.992.643,00 złotych, co stanowi **57,96 %** pokryte zostało z subwencji oświatowej, przekazywanej z budżetu państwa. Poza subwencją oświatową Gmina Czarne otrzymuje dotację celową na wychowanie przedszkolne w wysokości 280.850,00 złotych oraz na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne w kwocie 91.792,29 złotych.

Z budżetu Gminy Czarne przekazywano dotację w wysokości 164.374,56 złotych dla publicznej placówki oświatowej prowadzonej przez inny organ tzw. dla Publicznej Szkoły STO w Bińcu.

Wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego w Czarnem za 2018 r. przedstawia poniższe zestawienie

Tabela 21. Stopień awansu zawodowego

lp	Stopień awansu zawodowego	Średnioroczna liczba etatów	Kwota średniego wynagrodzenia brutto w zł
1	Nauczyciel stażysta	2,17	2.332,70
2	Nauczyciel kontraktowy	19,89	3.520,56
3	Nauczyciel mianowany	18,19	4.186,86
4	Nauczyciel dyplomowany	73,9	5.652,96

Średnie wynagrodzenie brutto za 2018 r. Dyrektorów poszczególnych placówek oświatowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne:

- Dyrektor Szkoły Podstawowej im Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem – 8.146,22 złotych,
- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Wyczechach – 6.524,78 złotych,
- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie - 6.795,04 złotych.

Pozostałe zatrudnienie w jednostkach oświatowych na dzień 31 grudnia 2018 r oraz średnia płaca brutto przedstawiała się następująco:

Tabela 22. Średnia płaca brutto pracowników administracji i obsługi

Nazwa jednostki	Pracownicy administracji		Pracownicy obsługi	
	Ilość etatu	Średnia brutto	Ilość etatów	Średnia brutto
Szkoła Podstawowa w Czarnem	1,1	4 177,32	16	2 734,29

Handwritten signature: H. Z. Zoch

Szkoła Podstawowa w Wyczechach	1,10	3 558,42	4	3 142,34
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	1,10	3 558,42	3	2 737,94

Na doskonalenie zawodowe nauczycieli wydatkowano kwotę 17.850,00 złotych.

W dniu 22 sierpnia 2018 r. po przeprowadzeniu postępowania egzaminacyjnego przed komisją egzaminacyjną, awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego otrzymał 1 nauczyciel Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. „Inka” w Czarnem.

W roku 2018 dowóz uczniów do szkół podstawowych i gimnazjum zorganizowany był w ramach komunikacji publicznej otwartej na podstawie biletów miesięcznych, opłaconych ze środków Gminy na podstawie Porozumienia zawartego z Powiatem Człuchowskim. Wydatkowano na ten cel **105.997,79 złotych.**

Gmina Czarne realizuje także zadanie wynikające z ustawy Prawo oświatowe i regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia) dla uczniów z terenu Gminy Czarne.

Liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków na stypendia szkolne obrazuje poniższe zestawienie;

Tabela 23. Liczba przyznanych stypendiów szkolnych

L.p	wyszczególnienie	Stypendia szkolne 2017/2018	Stypendia szkolne 2018/2019
	Liczba wychowanków ogółem	120	84
	Szkół podstawowych	78	50
	Szkół ponadgimnazjalnych	15	11
	Szkół policealnych	27	23
	Nakłady finansowe	119.650,00	84.500,00

Na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników w roku 2018r. polegająca na wsparciu pracodawców wydatkowano kwotę **47.583,36 złotych.**

Szkoły Podstawowe funkcjonujące na terenie Gminy Czarne pozyskiwały środki zewnętrzne na realizację zadań oświatowych i projektów edukacyjnych:

- w ramach Programu "Maluch" otrzymaliśmy kwotę 45.000 **,00 zł.** na dofinansowanie realizacji zadania w zakresie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- w ramach **Rządowego programu „Bezpieczna +”** wymogi formalne spełniły i otrzymały wsparcie finansowe Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem oraz Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie - przyznana kwota dotacji z Urzędu Wojewódzkiego wyniosła **38.204,91 złotych.**
- na zakup nowości wydawniczych do bibliotek szkolnych Priorytet 3 **„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”** Gmina otrzymała 19.991,96 złotych.

- w ramach projektu **Aktywna Tablica** Gmina otrzymała dotację celową w wysokości **28.000,00** złotych.
- w ramach projektu „**Polski złoty w niepodległej Polsce**” Szkoła Podstawowa w Czarnem otrzymała od NBP kwotę **4.970,00 zł**.

W 2018 roku w poszczególnych obiektach szkolnych dokonano następujących remontów bieżących

➤ **Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie**

- 1) Przeprowadzenie adaptacji poddasza w Szkole Podstawowej w Krzemieniewie - 142.040,00 zł,
- 2) Wymiana i montaż drzwi wewnętrznych 31 szt, montaż listew przypodłgowych we wszystkich salach oraz na korytarzach, rozebranie wiaty opalowej wraz z wywiezieniem gruzu, wykonanie drogi dojazdowej i chodnika do kotłowni, oraz nawierzchni pod śmietnik, wykonanie placu rozładunku peletu – 96.716,00 zł

➤ **Szkoła Podstawowa w Czarnem**

- 1) Przeprowadzenia modernizacji systemu alarmowego – 34.412,94 zł.
- 2) Konserwacja i naprawa kserokopiarki, usługi ogólnobudowlane, postawienie ścianki (stolarka aluminiowa) – 9.553,41 zł.
- 3) wykonanie połączeń wyrównawczych w stołówce szkolnej, wymiana zespołu grzewczego w kserokopiarce, malowanie korytarzy w starej i nowej części szkoły, wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej – 6 szt i wewnętrznej- 28, montaż wykładzin w 7 klasach, montaż domofonu i założenie nowej instalacji internetowej – 179.060,76 zł.
- 4) remont pomieszczeń przeznaczonych na gabinet psychologa i doradcy zawodowego, pomieszczenia do nauczania indywidualnego, remont toalety dla uczniów świetlicy kl. I-III, wymiana instalacji elektrycznej, kładzenie regipsów, malowanie podłóg, kładzenie gładzi oraz malowanie w 19 klasach w zapleczach klas, gabinetu Dyrektora i Vice Dyrektora, sekretariatu i świetlicy szkolnej, położenie terakoty i kafelek na ścianach, wymiana wykładzin podłogowych w 10 klasach gabinetu psychologa i doradcy zawodowego, malowanie pomieszczeń stołówki szkolnej - zakupiono materiały na przeprowadzenie w/w remontów w kwocie - 30.154,32 zł.

➤ **Szkoła Podstawowa w Wyczechach**

- 1) Wymiana świetlówek i starterów na kwotę- 2.410.00 zł,
- 2) malowanie wszystkich pomieszczeń szkoły- 38.108,35 zł,
- 3) wymiana 19 drzwi – 16,500,00 zł.

Tabela 24. Zdawalność egzaminu gimnazjalnego

	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		j. angielski		j.niemiecki	
	Historia 2018	j. polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy
Średnia gminy	48%	60%	44%	37%	44%	58%	19%	47%

178a Zbrodu

Średnia powiatu	53%	63%	52%	46%	47%	62%	29%	45%
Średnia krajowe miasta do 20 tys.	57%	66%	54%	49%	49%	65%	37%	51%

Z powyższego zestawienia wynika, że uczniowie gimnazjum Szkoły Podstawowej w Czarnem w stosunku do średnich uzyskanych przez uczniów gimnazjów z powiatu człuchowskiego nieznacznie lepiej wypadają tylko z języka niemieckiego - poziom podstawowy.

Powyższe wyniki stanowią podstawę do analiz, do których obligowani są dyrektorzy szkół podejmując działania zmierzające do podniesienia lub utrzymania wyników egzaminu. W analizach każdorazowo uwzględniają konteksty zewnętrzne kształtujące środowisko szkolne jak również wewnętrzne (np. realizowane programy, wybór podręczników, metody nauczania, szkolny system nauczania itp.), które mogą mieć wpływ na osiągnięcia uczniów.

9.2. Przedszkole Gminne

W 2018 funkcjonowało jedno Przedszkole Gminne w Czarnem. Przedszkole posiada 9 oddziałów. Do gminnego przedszkola uczęszczało 216 dzieci, w tym 111 dziewcząt i 105 chłopców.

Do przedszkola uczęszczały dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2012 – 62 dzieci, w tym 30 dziewcząt i 32 chłopców,
- rocznik 2013 – 56 dzieci, w tym 26 dziewcząt i 30 chłopców,
- rocznik 2014 – 48 dzieci, w tym 31 dziewcząt i 17 chłopców,
- rocznik 2015 – 21 dzieci, w tym 10 dziewcząt i 11 chłopców,
- rocznik 2016 – 28 dzieci, w tym 14 dziewcząt i 14 chłopców,
- rocznik 2017 – 1 dzieci, w tym 0 dziewcząt i 1 chłopiec.

Na utrzymanie Przedszkola Gminnego Gmina Czarne wydatkowała 2.135.574,00 złotych z czego na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 1.670.280,00 złotych.

W roku 2018 w Przedszkolu dokonano remontu polegającego na budowie ścianki do sekretariatu za kwotę 7.950 zł. oraz wykonano dokumentację kosztorysową na kapitalny remont kuchni i zaplecza za 4.999,00 zł.

Świadczenie za jedną godzinę ponad podstawę programową za jedno dziecko w rodzinie wynosi 1,00 złotych, a dzienna stawka żywnościową wynosi 5,00 złotych.

Płaca Dyrektora Przedszkola w roku 2018 wyniosła 6.864,51 złotych brutto.

Ponadto w Przedszkolu zatrudnionych jest 2,10 etatu pracowników administracji z średnim wynagrodzeniem brutto 3.716,99 złotych oraz 13,5 etatu pracowników obsługi ze średnim wynagrodzeniem brutto 2.419,28 złotych.

W 2018 roku w Przedszkolu Gminnym dokonano następujących remontów bieżących:

- 1) Budowa ścianki do sekretariatu – 7.950 zł,
- 2) Wykonanie dokumentacji kosztorysowej na kapitalny remont kuchni i zaplecza 4.999,00 zł.

9.3. Gminny Żłobek

W 2018 funkcjonował jeden Gminny Żłobek w Czarnem. Żłobek posiada 2 oddziały. Do gminnego żłobka uczęszczało 25 dzieci, w tym 12 dziewcząt i 13 chłopców.

Do żłobka uczęszczały dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2016 – 14 dzieci, w tym 8 dziewcząt i 6 chłopców,
- rocznik 2017 – 11 dzieci, w tym 4 dziewczynki i 7 chłopców.

Na utrzymanie Gminnego Żłobka Gmina Czarne wydatkowała 466.842,00 złotych z czego na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 328.700,00 złotych.

W związku z tym, że Gminny Żłobek jest obiektem nowo wyremontowanym nie poniesiono żadnych nakładów na remonty.

Opieka nad dzieckiem w Gminnym Żłobku jest odpłatna i obejmuje miesięczny koszt za pobyt w wysokości 180,00 złotych oraz opłatę za wyżywienie w wysokości 5,00 złotych za dzień.

Płaca Dyrektora Żłobka w roku 2018 na ¼ etatu wyniosła 1.510,46 złotych brutto.

W Gminnym Żłobku zatrudnionych jest 0,35 etatu pracowników administracji z średnim wynagrodzeniem brutto 856,07 złotych oraz 8,50 etatu pracowników obsługi ze średnim wynagrodzeniem brutto 2.309,93 złotych

10. KULTURA

10.1. Instytucja Kultury

Upowszechnianiem kultury w Gminie Czarne zajmuje się Czarneńskie Centrum Kultury, które działa na powierzchni 648 m². Posiada salę wielofunkcyjną oraz pomieszczenia: biurowe, kuchenne, salę zajęć dla zespołów. W wymienionych pomieszczeniach prowadzona była statutowa działalność. Ponadto do struktury CCK wchodzi biblioteka w Czarnem i filia biblioteki w Wyczechach, a także 10 świetlic wiejskich na terenie Gminy w miejscowościach: Sokole, Kijno, Sierpowo, Domisław, Krzemieniewo, Nadziejewo, Wyczechy, Raciniewo, Biernatka i Bińcze.

W Czarneńskim Centrum Kultury w 2018 roku zatrudnionych było **13 osób** w pełnym wymiarze czasu pracy: dyrektor, 2 instruktorów, konserwator, sprzątaczką, bibliotekarz, kierownik biblioteki, pracownik administracyjny, gł. księgowy.

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników CCK

- Pracownicy Zarządzający - **3.941,38 zł**,
- Pracownicy merytoryczni - **2.668,97 zł**,
- Pracownicy obsługi i administracji - **2.537,06 zł**.

Czarneńskie Centrum Kultury na prowadzenie statutowej działalności otrzymało z budżetu Gminy Czarne dotacje podmiotową w wysokości **789.553,57** złotych. Poza dotacją uzyskało przychody z działalności kulturalnej, gospodarczej w wysokości **134.588,92** złotych.

Z tytułu darowizn uzyskano **12.550,00** złotych.

Podstawowe zadania Czarneńskiego Centrum Kultury, to:

- rozbudzanie, upowszechnianie i zaspokajanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- kultywowanie tradycji oraz tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, rękodzieła artystycznego i ludowego,
- tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego,
- koordynowanie, inspirowanie, organizowanie działalności kulturalno- wychowawczej,
- organizowanie różnego typu – uroczystości, festynów, konkursów, spotkań, przeglądów,
- rozwijanie zainteresowań poprzez uczestnictwo w różnorodnych formach zajęć tj. kołach, klubach zainteresowań, kursach, warsztatach,
- współpraca z władzami gminy, szkołami, placówkami kultury, organizacjami lokalnymi.

Prowadzone przez CCK w 2018 roku zespoły i koła skupiały ogółem 305 osób. Były to działania m.in.:

- studio piosenki (polega na indywidualnym kształceniu wokalistów przez instruktorów muzyki) - 15 osób,
- Dziecięcy zespół taneczny „Aparatki” - 15 osób,
- Dziecięcy zespół taneczny „Delta Mix” - 15 osób,
- Zespół śpiewaczy „Serenada” - 12 osób,
- Fitness dla dzieci – 15 osób,
- Sekcja fitness 2 grupy – 60 osób,
- Nauka gry na instrumentach – sekcja gitary – 20 osób,
- Klub mniejszości ukraińskiej (cykliczne spotkania raz w miesiącu) – ok 50 osób

Środki finansowe wydatkowane na działalność merytoryczną to kwota **91.935,60 zł**

W 2018 roku zorganizowano następujące imprezy:

- Imprezy o charakterze festynowo - plenerowym ilość – **11**,
- Imprezy o charakterze konkursowym ilość – **7**
- Koncerty, widowiska, spektakle, wystawy, spotkania i imprezy okolicznościowe ilość – **20**,
- Imprezy środowiskowe ilość – **65**,
- Akcje, kursy i projekty edukacji kulturalnej organizowane przez CCK – ilość – **14**,
- Udział w imprezach, festiwalach i konfrontacjach organizowanych przez inne instytucje ilość – **13**,

Środki finansowe wydatkowane na organizację imprez to kwota **116.794,25 zł**

10.2. Biblioteki

Stan Biblioteki Publicznej w Czarnem oraz Filii w Wyczechach oraz ich struktura organizacyjna w 2018 roku nie uległa zmianie. W Bibliotece Publicznej w Czarnem

zatrudnione są dwie osoby. Jedna z wykształceniem wyższym bibliotekarskim i jedna z wykształceniem wyższym polonistycznym.

Biblioteka w Czarnem od lipca 2018 roku funkcjonuje w nowej siedzibie mieszczącej się w budynku Urzędu Miasta i Gminy Czarne przy ulicy Moniuszki 12. Powierzchnia biblioteki liczy obecnie 152m². W jej skład wchodzi pracownia komputerowa, czytelnia, wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych, pomieszczenie socjalne, magazynowe oraz toaleta. Cały obiekt dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych (toalety, podjazd). Obiekt został wyposażony w meble i urządzenia dostosowane do różnych grup wiekowych oraz użytkowników specjalnych. Biblioteka w Czarnem jest dostępna dla czytelników również w soboty. Ułatwia to możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych osobom, które z różnych względów nie mogą skorzystać z biblioteki w ciągu tygodnia.

Na statutową działalność biblioteki Czarneńskie Centrum Kultury otrzymało z budżetu Gminy Czarne dotacje podmiotową w wysokości **127.429,00** złotych oraz dotacje z Biblioteki Narodowej w wysokości **7.700,00** złotych.

W roku 2018 została otwarta nowo wybudowana Filia Biblioteki w Wyczechach. Nowy obiekt składa się z powierzchni na działalność biblioteczną, kulturalną, społeczną, informatyczną, multimedialną i szkoleniową. Dokładniejszy opis uzyskanej inwestycji zawarto w poddziale 10.3 Inwestycje i remonty w kulturze.

Dane statystyczne

- Liczba woluminów biblioteki oraz filii-16714
- Liczba zakupionych woluminów -740 szt
- Kwota na zakup książek- 15.700 zł, z czego:
 - dotacja z Gminy - 8.000 zł.
 - dotacja z MKiDN -7.700zł.
- Odwiedziny w bibliotece w osobach - 9.349
- Liczba wypożyczeń w woluminach- 15.006
- Liczba zapisanych użytkowników biblioteki oraz filii - 830 osób
- Szkolenia biblioteczne użytkowników-12
- Liczba przeszkolonych użytkowników- 545 osób
- Imprezy biblioteczne -9
- Liczba uczestników imprez 719 osób
- Pozostałe szkolenia i zajęcia edukacyjne - 155 godzin
- Uczestnicy pozostałych szkoleń i zajęć edukacyjnych- 770 osób

10.3. Inwestycje i remonty w kulturze

Czarneńskie Centrum Kultury w Czarnem na podstawie konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 „Infrastruktura Bibliotek 2016-2020” otrzymało dofinansowanie na

realizację zadania pod nazwą „Budowa i wyposażenie filii biblioteki w Wyczechach wraz z zagospodarowaniem terenu”

Zadanie to zostało zrealizowane zgodnie z założeniami. Wybudowano obiekt, składający się z pomieszczeń przeznaczonych na działalność biblioteczną, kulturalną, multimedialną, informatyczną i szkoleniową. Nowo powstały obiekt wyposażono w meble i urządzenia dostosowane do różnych grup wiekowych oraz użytkowników specjalnych (niepełnosprawnych). Filia jest wyposażona w technologie, służące podnoszeniu kompetencji informatycznych i automatyzacji pracy, czyli w sprzęt komputerowy i Internet o wymaganych parametrach, a także zintegrowany system biblioteczny MAK+. Obiekt posiada również niezbędne pomieszczenia magazynowe i socjalne. Całość bez barier architektonicznych. Z uwagi na dwukondygnacyjność budynku, zamontowany został dźwig platformowy dla osób niepełnosprawnych. Na parterze obiektu znajduje się sala wielofunkcyjna wraz z zapleczem kuchennym i pomieszczeniami pomocniczymi, służąca promocji literatury i czytelnictwa (spotkania edukacyjne, warsztaty literackie, promocje książek, pokazy, wystawy), a także imprezom i działalności sprzyjającej partnerstwu społeczno - publicznemu Filii Biblioteki w Wyczechach. Zagospodarowano teren na zewnątrz budynku. Wybudowano także amfiteatr z zadaszoną widownią i wiatą magazynową, który umożliwia organizację imprez plenerowych, bez względu na warunki atmosferyczne.

Całkowita powierzchnia użytkowa budynku Filii i amfiteatru stanowi **1.729 m²**. W zakresie zagospodarowania terenu wybudowano drogę dojazdową do obiektu i chodniki oraz parking. Całkowita wartość zadania to kwota **3.364.000,00 zł** z czego dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego to kwota **1.484.659,00 zł**, a 1.882.341,00 zł to dotacja z Gminy Czarne. Przy drodze dojazdowej zostały też zamontowane słupy oświetleniowe jako zadanie dodatkowe o wartości 15.006,00 złotych.

W 2018r. wykonana została dokumentacja techniczna i projektowa remontu sali do zajęć merytorycznych w Czarneńskim Centrum Kultury w Czarnem pn. „Wykonanie dokumentacji projektowej pokrycia dachowego części Sali budynku Czarneńskiego Centrum Kultury w Czarnem”. Koszt dokumentacji to kwota **16.000,00 zł**.

10.4. Gminne Centrum Informacji

Gminne Centrum Informacji przy Czarneńskim Centrum Kultury, świadczy usługi nieodpłatnie na rzecz:

- osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy;
- absolwentów szkół ponadpodstawowych i uczelni wyższych;

GCI stwarza możliwości:

- skorzystania z urządzeń biurowych (ksera, drukarki, faxu);
- skorzystania ze stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu;
- umożliwia dostęp do ofert pracy, a także złożenia indywidualnych ofert pracy przez osoby jej poszukujące za pomocą Internetu;
- dostęp do materiałów informacyjnych w zakresie rynku pracy;
- pomocy w przygotowaniu dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o pracę (CV, listu motywacyjnego, podania itp.);

- dostępu do informacji o szkoleniach, praktykach, stażach oraz europejskich programach edukacyjnych.

W GCI uczniowie szkół średnich i studenci odbywają praktyki zawodowe w zakresie informatyki.

Rodzaj załatwianych spraw to:

- Internet (informacje, oferty pracy, przepisy prawa),
- Przeglądanie ofert pracy,
- Pomoc w redagowaniu CV,
- listów motywacyjnych,
- ksero, fax, telefon,
- informacja, porady, pomoc.

11. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Ochotnicze Straże Pożarne (OSP) realizują zadania na rzecz ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa, a także prowadzą na szeroką skalę działania profilaktyczne skierowane głównie do młodzieży. Podstawowymi celami i zadaniami Ochotniczych Straży Pożarnych wynikającymi m.in. z ich statutów jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk, a także informowanie ludności i istniejących zagrożeniach.

Na terenie Gminy Czarne funkcjonują dwie Ochotnicze Straże Pożarne: w Czarnem i w Bińczu i obydwie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Ilość zdarzeń, w których brały udział OSP z terenu Gminy Czarne przedstawia poniższa tabela.

Statystyki wyjazdów do zdarzeń za rok 2018 z podziałem na miesiące.

Miesiąc	Pożar		Miejscowe zagrożenie		Alarm fałszywy		Razem	
	Czarne	Bińcze	Czarne	Bińcze	Czarne	Bińcze	Czarne	Bińcze
Styczeń	0	1	8	5	1	1	9	7
Luty	3	2	1	1	0	0	4	3
Marzec	3	1	3	1	1	0	7	2
Kwiecień	10	5	1	1	1	0	12	6
Maj	5	1	4	1	0	0	9	2
Czerwiec	4	5	11	6	2	0	17	11
Lipiec	13	5	30	21	0	0	43	26
Sierpień	5	1	28	6	0	0	33	7
Wrzesień	5	1	6	2	2	0	13	3
Październik	0	1	9	1	0	0	9	2
Listopad	3	1	2	1	0	0	5	2
Grudzień	4	0	2	1	0	0	6	1
Razem	55	24	105	47	7	1	167	72

Handwritten signature: H. B. Zoch

Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej koszty funkcjonowania jednostek OSP pokrywane są z budżetów jednostek samorządu terytorialnego i w 2018 roku wyniosły ogółem **244.330,78** złotych. Na wydatki związane z wypłacaniem ekwiwalentu za udziały w szkoleniach i zdarzeniach losowych wydatkowano kwotę **40.800,69** złotych.

Ponadto Gmina Czarne pozyskała 20.889,00 zł z Funduszu Sprawiedliwości na zakup sprzętu dla jednostki OSP Czarne.

12. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

W Gminie Czarne zadania własne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków realizuje Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne Sp. z o.o. w Czarnem, którego udziałowcem w 100 % jest Gmina Czarne. Burmistrz Czarnego jest jednocześnie Przewodniczącym Zgromadzenia Wspólników.

Kapitał Spółki 6.174.100,00 złotych, udział Gminy Czarne wynosi 100 %.

12.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy Czarne woda ujmowana jest z 29 studni głębinowych i poprzez hydrofornie, stacje uzdatniania wody rozprowadzana do odbiorców końcowych.

Długość sieci wodociągowej wynosi 82,0 km, przyłączonych do sieci jest około 90% gospodarstw domowych.

Na terenie gminy Czarne pracują stacje uzdatniania wody i hydrofornie w miejscowościach: Czarne – SUW ul. Ogrodowa, zasilająca również Wronkowo i Grabowiec, ponadto osiedle WDM, osiedle Zatorze, Sokole, Sokole III, Sierpowo, Krzemieniewo, zasilające również Malinowo, Domisław, Wyczechy, Łoża, Biernatka, zasilająca dodatkowo Raciniewo, Bińcze.

Zgodnie z taryfą zatwierdzoną przez Regulatora Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie w Bydgoszczy na okres 3 lat, tj. od miesiąca maja 2018 r. do miesiąca kwietnia 2021 r. obowiązują nowe stawki opłat, w następujących wysokościach:

- 1) Opłata stała – abonamentowa za dostarczona wodę i odprowadzane ścieki:
 - a) wodomierz główny 7,42 złotych brutto,
 - b) podlicznik 7,42 złotych brutto,
 - c) ryczałt 4,22 złotych brutto,
 - d) punkcie czerpalnym w budynku wielorodzinnym 7,42 złotych brutto,
- 2) Opłata zmienna za 1 m³ pobranej wody w wysokości **4,72** złotych brutto,
- 3) Opłata zmienna za 1 m³ odprowadzonych ścieków w wysokości **7,24** złotych brutto.

W 2018 r. produkcja wody wyniosła 327.179,0 m³, natomiast sprzedaż wody w ilości 252.996,4 m³. Straty w sieci wynoszą około 8%. Na cele technologiczne tj. płukanie filtrów oraz okresowe płukania sieci, zużyto około 2% (ok. 7 tys m³).

Wpływy z tytułu dostarczania wody odbiorcom, za rok 2018, wyniosły 1.194.141,12 zł i są niższe od zakładanych kosztów związanych z produkcją i dostarczaniem wody o kwotę 26.468,00 zł, w stosunku do planu (1.220.609,00 zł).

Zaległości odbiorców z tytułu opłat za wodę na koniec 2018r. wyniosły około 40 tys zł, z tej kwoty należy przyjąć, że około 3-5% będzie nieściągalna z różnych powodów (zgon odbiorcy, brak dochodów, wyprowadzenie się w nieznane miejsce).

W roku 2018 dokonano inwestycji w sieć wodociągową gminy, między innymi na odcinkach:

- a) Miasto Czarne – ok. 500 mb sieci oraz 120 mb przyłączy do budynków i posesji (15 szt.);
- b) Miasto Czarne – ul. Szosowa 80,0 mb sieci – wymiana starej na nową (wraz ze zmianą trasy ułożenia);
- c) Bińcze – Bińcze PKP – 870 mb sieci oraz 2 przyłącza o długości 75 mb;
- d) Krzemieniewo – 72 mb sieci i 1 przyłącze 35 mb;
- e) Łoża – 300 mb sieci (wymiana starej na nową).

Na terenie gminy Czarne istnieje jeszcze konieczność wymiany około 2000 mb sieci wodnej. Dotyczy to m.in.:

- a) Domisław (Dolny) – około 300 mb – od hydroforni do szosy Wyczechy – Krzemieniewo;
- b) Domisław (Górny) – 80 mb – sieć tłoczna między ujęciem a SUW;
- c) Nadziejewo – 170 mb sieć tłoczna między ujęciem a SUW oraz 320 mb wymiana sieci w części wsi, gdzie wykonana jest jeszcze sieć w rur azbestowych;
- d) Bińcze – 600 mb wymiana sieci azbestowej i sieć tzw. Glinian Góra;
- e) Wyczechy – około 300 mb sieci zlokalizowanej na terenie gospodarstwa rolno – przemysłowego oraz 230 mb sieci na starym osiedlu we wsi.

12.2. Gospodarka ściekowa

Kanalizację sanitarną zbiorczą Gmina Czarne posiada w następujących miejscowościach:

Miasto Czarne – 99% skanalizowania, Wronkowo – 100%, Wyczechy – 100%, Bińcze około 80% - brak kanalizacji zbiorczej na wybudowaniach – Wiśniowa Aleja i Gliniana Góra, Biernatka – około 30%, brak kanalizacji na wybudowaniach, Raciniewo – 90%, brak kanalizacji na wybudowaniach, Domisław – 100%, Krzemieniewo – 98%, brak kanalizacji na wybudowaniach, Nadziejewo – 100%, Malinowo – 100%.

Ogółem Gmina Czarne posiada 76,2 km sieci kanalizacyjnej, którą ścieki spływają do trzech oczyszczalni ścieków tj.:

- a) miejska oczyszczalnia ścieków w Czarnem ul. Południowa, która zbiera ścieki z całego miasta, łącznie z Zakładem Karnym w Czarnem;
- b) oczyszczalnia ścieków przy Jednostce Wojskowej w Czarnem – zbiera ścieki z całego terenu jednostek Wojskowych zlokalizowanych w Czarnem

c) oczyszczalnia Wyczechy – zbiera ścieki z terenu tzw. „Aglomeracji Wyczechy”;

Ponadto ścieki z gospodarstw domowych, które nie mają kanalizacji zbiorczej, są odbierane przez PWK Sp. z o.o. w Czarnem ze zbiorników bezodpływowych, taborem asenizacyjnym pod postacią samochodów ciężarowych i ciągnika z beczką asenizacyjną. Ścieki te dowożone są głównie do oczyszczalni w Wyczechach oraz oczyszczalni przy Jednostce Wojskowej w Czarnem.

Ilość oczyszczanych ścieków łącznie kształtuje się na poziomie 428.000,0 m³.

Z tytułu odbioru ścieków łącznie uzyskano 3.096.732,33 zł (z dowozem). W stosunku do planu jest to mniej o 21.365,30 zł.

Zaległości z tytułu zrzutu ścieków na dzień 31.12.2018r. wynosiły około 60 tys zł, przy czym ścieki z kanalizacji zbiorczej generują około 55 tys zł zaległości a z dowozu około 5 tys zł.

Na działalności podstawowej, w stosunku do planu Spółka poniosła straty w wysokości 47.833,30 zł.

Spółka realizowała także zlecenia na usługi obce. Łącznie na usługach zewnętrznych uzyskaliśmy około 160 tys zł przychodu.

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 24 osoby.

Średnie wynagrodzenie brutto w przedsiębiorstwie Wodno -Kanalizacyjnym Sp. z o.o. w Czarnem wyniosło :

- Zarząd, Główny księgowy – prokurent 7.303,78 złotych,
- pracownicy biurowi 3.900,00 złotych,
- pracownicy oczyszczalni 3.130,26 złotych,
- pozostali pracownicy 3.800,57 złotych.

12.3. Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na rok 2018

Tabela 25. Wykonanie planu rzeczowego za 2018 rok

WYKONANIE PLANU RZECZOWEGO 2018 rok				
L.P.	Nazwa przedsięwzięcia	Sposób finansowania	Plan	Wykonanie
1.	Wymiana rur na hali filtrów SUW Ogrodowa I etap	Środki własne	120 000,00	120 336,00
2.	Naprawa urządzeń w hydroforniach Wyczechy i Bińcze	Środki własne	3 000,00	2 409,33
3.	Dokończenie uzbrojenia studni w miejscowości Sierpowo	Środki własne (nie wykonano)	0,00	0,00
4.	Wymiana pomp głębinowych	Środki własne	10 000,00	8 623,84



	Wymiana pomp ściekowych	Środki własne	7 000,00	51 298,37
5.	Wymiana wodomierzy, które utraciły cechę legalizacyjną	Środki własne	30 000,00	14 926,00
6.	Naprawa elewacji zewnętrznej wraz z wymianą drzwi i okien w hydroforni Krzemieniewo. Rozbiórka starego obiektu	Środki własne	40 000,00	5 808,92
7.	Wybór technologii oraz opracowanie projektu przeróbki osadów ściekowych dla miejskiej oczyszczalni w Czarnem	Środki własne (zapłata częściowa)	100 000,00	63 050,00
8.	Opróżnianie zbiorników bezodpływowych	Środki własne		39 887,20
9.	Dokonano naprawy dwóch poletek osadowych na oczyszczalni ścieków - wojskowej	Środki własne (eksploatacyjne)		system gospodarczym
10.	Wykonanie elewacji z ociepleniem ścian zewnętrznych budynku biurowego. Naprawa pokrycia dachowego. Przebudowa drzwi wjazdowych do garażu.	Środki własne	100 000,00	44 489,43
11.	Przygotowanie dokumentacji projektowej na doprowadzenie wody z ul. Strzeleckiej na ul. Południowa	Środki własne	200 000,00	1 270,00
12.	Współfinansowanie inwestycji pn. "Kanalizacja sanitarna dla wsi Malinowo"	Środki własne (4.887,88), KOWR i Gminy (500.000,00)	500 000,00	504 887,88
13.	Opracowanie dokumentacji projektowej na obiór ścieków w Bińczu Al. Wiśniowa	Środki własne	10 000,00	0,00
14.	Współfinansowanie przewodu tłoczego ścieków sanitarnych z Wyczech do Grabowca	Środki własne i Gminy	15 000,00	0,00
15.	Budowa wodociągu z Bińcza do PKP	Środki Gminy (60.000,00)	60 000,00	60 000,00
Razem			1 195 000,00	916 986,97

Podpis

12.4. Gospodarka mieszkaniowa

W Gminie Czarne zadania własne w zakresie **zarządzania i administrowania gminnym zasobem mieszkaniowym zostały powierzone** Przedsiębiorstwu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Czarnem, którego udziałowcem w 100 % jest Gmina Czarne. Burmistrz Czarne jest jednocześnie Przewodniczącym Zgromadzenia Wspólników.

Kapitał Spółki 285.000,00 złotych, udział Gminy Czarne wynosi 100 %.

Tabela 26. Zasób mieszkaniowy w 2018 roku

	Stan na 01.01.2018	Stan na 01.01.2018
Mieszkań komunalnych	304	300
Mieszkań socjalnych	39	39
Mieszkań chronionych	5	5
RAZEM	348	344

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej spółka z.o.o w Czarnem zarządza 105 budynkami, w tym:

- 27 budynkami stanowiącymi własność Gminy Czarne,
- 78 budynkami wspólnot w których znajdują się lokale mieszkalne gminne

Ponadto Przedsiębiorstwo administrowało 21 lokalami, które znajdowały się poza zarządem PGM. Łącznie na koniec 2018 roku w zarządzaniu PGM Czarne znajdowało się **344** lokale komunalnych, z czego 39 to lokale socjalne, 5 to mieszkania chronione.

W roku 2018 zasób mieszkaniowy mieszkań komunalnych został zmniejszony o 4 lokale mieszkalne w związku ze sprzedażą 3 lokale mieszkalnych na rzecz ich najemców oraz w 1 lokalu mieszkalnym dokonano zmiany jego przeznaczenia na cele oświatowe w miejscowości Wyczechy.

W roku 2018 Gmina Czarne odzyskała 10 lokale do zasobu komunalnego na skutek zgonu głównego najemcy (4) lub w związku z przejęciem za zadłużenie (6).

Tabela 27. Ilość przydzielonych lokale mieszkalnych w 2018 roku z zasobu komunalnego

L.p	Podstawa prawna otrzymania lokalu	Ilość gospodarstw, którym przydzielono lokale mieszk.
1	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału mieszkań na rok 2018/2019	3
2	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału lokalu socjalnego na rok 2018/2019	3
3	W wyniku przekwaterowania osoby zamieszkującej bez tytułu prawnego do lokalu socjalnego	1

4	W związku z Prawomocnym Wyrokiem Sądu dającego uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego	1
5	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych na zamianę lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego zamiana z Urzędu na rok 2018/2019	2
6	Zamiany lokali mieszkalnych między stronami	2
7	Wstąpienie w stosunek najmu po zgonie, małżonka, matki ojca zgodnie z art. 680 ¹ , art. 691 § 1 i 2 kodeksu cywilnego	6
8	Przepisanie uprawnień do lokalu mieszkalnego opuszczonego przez najemcę lub po śmierci najemcy dla osób, które nie wstąpiły w stosunek najmu po śmierci najemcy, zgodnie z Uchwałą Nr XXV/147/05 Rady Miejskiej w Czarne z dnia 29 kwietnia 2005r. w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Czarne	3
9	Wyrażenie zgody na przedłużenie umowy najmu lokalu socjalnego w związku z trudną sytuacją materialną (bezrobocie, uzależnienie, niepełnosprawność, przekwaterowania za zadłużenia)	15

Stawka czynszu mieszkaniowego zasobu gminy w roku 2018 kształtowała się na poziomie **od 2,32zł/m²** (minimalna) **do 5,47zł/m²** (maksymalna), natomiast za lokal socjalny stawka wynosiła **0,92zł/m²**.

Tabela 28. Wykonane remonty i modernizacje w lokalach komunalnych

Wykonane remonty i modernizacje w lokalach komunalnych	Wydatkowana kwota	Ilość lokali remonty bieżące
Wykonane z zasobów PGM	47 137,53	63
Wykonane przez firmy zewnętrzne, którym zlecono remont	34 699,99	12
Wykonane remonty w budynkach wspólnot- Udział Gminy Czarne	72 998,65	X
Wpłaty na fundusz remontowy- Udział gminy we wspólnotach mieszkaniowych poza zarządem PGM	22 209,15	X
Wpłaty na fundusz remontowy (po sprzedaży lokalu) ul. Ciasna 2/2a	1 288,83	x

Remonty wykonane w lokalach mieszkalnych przed ich zasiedleniem w 2018 roku wyniosły **17.723 79 zł.**

Udział w programie „Rewitalizacja obszaru „B” w Czarne”

W 2018 roku trzy budynki należące w 100% do Gminy Czarne i jedenaście budynków Wspólnot Mieszkaniowych, zarządzanych przez PGM, przystąpiło do programu

F+8k Zochi

RPPM.8.01.02-22-0007/17-00, Wspólna sprawa-rewitalizacja obszaru „B” w Czarnem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Ilość osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 11 osób.

Średnie wynagrodzenie brutto w Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. wyniosło:

- 1) Pracownicy zarządzający - 7.928,78 złotych,
- 2) Pracownicy działu księgowości - 4.672,83 złotych,
- 3) Pracownicy działu technicznego - 3.875,50 złotych.

Zaległości czynszowe ciążące na mieszkaniach komunalnych

Zadłużenie wraz z naliczonymi odsetkami na dzień 01 stycznia 2018 roku wynosiło **190.636,37zł** a na koniec grudnia 2018 roku **200.645,08 zł**.

W 2018 roku do najemców lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego zostało wysłanych;

- 170 wezwań do zapłaty,
- 4 wypowiedzenia umów,
- 29 zamiarów wypowiedzenia stosunku najmu

Na podstawie tych czynności do PGM wpłynęło 15 uznań długu oraz 19 oświadczeń dłużników o sposobie i terminie spłaty zobowiązania.

W Gminie Czarne jest opracowany program odpracowywania długu. W ramach tego programu na rzecz Miasta i Gminy Czarne i PGM przepracowano 1250 godzin, czyli odpracowano zadłużenie czynszowe za najem lokali mieszkalnych w wysokości **11.250,00 zł**.

W 2018 roku skierowano do sądu dwie sprawy o zapłatę;

ul. Zamkowa 3/5 – sądowy nakaz zapłaty na kwotę **6.947,41zł**,

ul. Złota 2/10 – sądowy nakaz zapłaty na kwotę **21.711,85 zł**,

Od komornika wpłynęła kwota **20.718,49zł** zaległości sądowej, natomiast od dłużników (z pominięciem komornika sądowego) wpłynęła kwota **9.941,09 zł** zaległości sądowej.

Tryb rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokali mieszkalnych.

Załatwienie sprawy najmu lokalu mieszkalnego odbywa się przy udziale Społecznej Komisji Mieszkaniowej.

Liczba osób oczekujących na przydział mieszkania z zasobu komunalnego na koniec 2018 roku kształtowała się następująco;



Tabela 29. Roczny wykaz osób zakwalifikowanych na rok 2018/2019

L.p	Roczny wykaz osób zakwalifikowanych na rok 2018/2019	Ilość rodzin
1	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału mieszkań na rok 2018/2019	40
2	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału lokali socjalnych na rok 2018/2019	5
3	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału lokali socjalnych na rok 2018/2019	5

Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe są zadaniem własnym gminy, wypłacane ze środków budżetu gminy w 100%.

Podstawowym aktem prawnym w oparciu o który realizowane są działania w zakresie dodatków mieszkaniowych jest ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz.U. z 2017 r., poz.180 ze zm.)

Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2018 roku wynosiła - 293.427,48 zł

Ilość wystawionych decyzji wyniosła 249, w tym 7 odmownych.

Zryczałtowany dodatek energetyczny

Dodatki energetyczne są zadaniem z zakresu administracji rządowej, które wypłacane są przez gminę, na które Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa w 100%

W 2018 roku wypłacono dodatek energetyczny na kwotę 19.523,60 zł

Liczba wystawionych decyzji 276 szt.

12.4. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2018 r.

Tabela 30. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2018 rok

Opis mienia według grup rodzajowych	2018	
	Gmina	Miasto
I. Grunty komunalne w ha:	397	248
1. Grunty orne	90	17
2. Drogi	148	40
3. Lasy	22	6
4. Place i tereny zielone	0	0
6. Tereny rekreacyjne	9	9
7. Działki budowlane	1	14
8. Działki przemysłowo – handlowe	0	4
10. Inne	127	158

Hand Zsodu

II. Obiekty komunalne ogółem: liczba	
1. Budynki mieszkalne	102
2. Budynki niemieszkalne, budowle	145
3. Obiekty szkolne	4
4. Obiekty przedszkolne	1
5. Ośrodki kultury i świetlice	6
6. Ośrodki sportu i rekreacji	48
Majątek komunalny 2018	
Lokale użytkowe powierzchnia m ²	0
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych	0
Koszt utrzymania mieszkań komunalnych ogółem	846 397,85
Środki uzyskane z wynajmu mieszkań komunalnych	802 574,90
Remonty mieszkania komunalne	49 997,77
Sprzedaż mieszkań komunalnych szt.	3
Sprzedaż gruntów komunalnych szt.	8
Sprzedaż gruntów komunalnych ha	0,6050
Środki uzyskane ze sprzedaży gruntów komunalnych i nieruchomości	284 805,00

Handwritten signature: H. B. Zoch

SPIS TABEL

Tabela 1. Przyrost naturalny w Gminie Czarne	8
Tabela 2. Liczba ludności w Gminie Czarne na dzień 31 grudnia 2018 roku	9
Tabela 3. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy	9
Tabela 4. Informacja o bezrobociu w Gminie Czarne.....	9
Tabela 5. Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą wpisanych do CEIDG na terenie Gminy Czarne w 2018 roku	10
Tabela 6. Wnioski złożone do CEIDG w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018 w Gminie.....	10
Tabela 7. Przedsiębiorcy działający na terenie Gminy Czarne.....	11
Tabela 8. Wysokość i cel przyznanej dotacji.....	13
Tabela 9. Wielkości zaległości według rodzaju podatku i opłaty	18
Tabela 10. Wykorzystanie Funduszu Sołeckiego w 2018 roku	19
Tabela 11. Główne projekty rewitalizacyjne w podziale na podobszary i lata realizacji.....	34
Tabela 12. Stan realizacji zaplanowanych przedsięwzięć/zadań w 2018 roku.....	38
Tabela 13. Wydatki związane z gospodarką odpadami	44
Tabela 14. Udzielone świadczenia w 2018 roku	47
Tabela 15. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany w 2018 roku.....	48
Tabela 16. Wypłaty świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów w 2018 roku.....	49
Tabela 17. Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego	50
Tabela 18. Realizacja Programu świadczenie wychowawcze R.500+ oraz Dobry start 300+.....	51
Tabela 19. Ilość żywności pozyskanej z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.....	52
Tabela 20. Liczba dzieci, oddziałów i nauczycieli w poszczególnych jednostkach	54
Tabela 21. Stopień awansu zawodowego	55
Tabela 22. Średnia płaca brutto pracowników administracji i obsługi	55
Tabela 23. Liczba przyznanych stypendiów szkolnych	56
Tabela 24. Zdawalność egzaminu gimnazjalnego	57
Tabela 25. Wykonanie planu rzeczowego za 2018 rok	66
Tabela 26. Zasób mieszkaniowy w 2018 roku	68
Tabela 27. Ilość przydzielonych lokali mieszkalnych w 2018 roku z zasobu komunalnego.....	68
Tabela 28. Wykonane remonty i modernizacje w lokalach komunalnych	69
Tabela 29. Roczny wykaz osób zakwalifikowanych na rok 2018/2019	71
Tabela 30. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2018 rok	71

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie Gminy Czarne w województwie pomorskim	5
Rysunek 2. Podział Gminy Czarne na sołectwa	8
Rysunek 3. Podobszary Miasta Czarne	33
Rysunek 4. Obszar Gminy Czarne.....	33

Proa Zsodhi

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Rodzaje gruntów w Gminie Czarne.....	6
Wykres 2. Struktura własności gruntów w Gminie Czarne	6
Wykres 3. Dochody na przestrzeni 2015-2018 roku	14
Wykres 4. Udział środków finansowych Gminy Czarne i udział środków zewnętrznych w inwestycjach wykonanych w 2018 r.	26
Wykres 5. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem na przestrzeni 2015-2018	27

Handwritten signature in blue ink: "HBa Zscho"